

Youssef Hindi

Mistica laicității

Genealogia religiei republicane
de la Junius Frey la Vincent Peillon

Youssef Hindi

Mistica laicității

Genealogia religiei republicane
de la Junius Frey la Vincent Peillon

Prolog de Jean-Michel Vernochet

Traducere de Ruxandra Iordache

Alexandria
Publishing House

Traducere: Ruxandra Iordache

Prefață: Iurie Roșca

© 2018 Universitatea Populară

© 2018 Alexandria Publishing House

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Hindi, Youssef.

Mistica laicității : Genealogia religiei republicane de la Junius Frey la Vincent Peillon / Youssef Hindi; prolog de Jean-Michel Vernochet; trad. de Ruxandra Iordache. – Chișinău: Universitatea Populară; Suceava: Alexandria Publishing House, 2018 (Tipogr. „Prag-3”). – 128 p.

Tit. orig.: *La Mystique de la Laicite.* – Referințe bibliogr.: p. 125-126 și în subsol. – 500 ex.

ISBN 978-9975-77-286-0 (Tipogr. „Prag-3”).

322:323.2(44)

H 63

Demistificarea religiei republicane ca act de demascare a Sistemului

Această carte este una de o actualitate stringentă. Autorul ei, Youssef Hindi, face parte din acea pleiadă de intelectuali de vârf din Franța care cercetează în profunzime cauzele primare ale deusolării ce a cuprins Occidentul odată cu ceea ce s-a numit Renașterea, Secolul Luminilor și – culmea acestui lanț de fenomene ce au răsturnat vechea ordine spirituală, civilizațională, culturală, politică și economică – așa-zisa Revoluție Franceză. Ca de fiecare dată, pentru a stabili cauzele unei maladii – și este vorba de o gravă maladie ce a alienat lumea – identificarea originilor reprezintă calea sigură (și singura cale!) ce permite stabilirea unei diagnoze corecte.

Lucrarea de față este cu atât mai necesară publicului de limbă română, cu cât percepția asupra realității ne-a fost și ne este viciată de două teorii politice complementare, care au afectat Statul Român Modern de la originile lui și până în prezent. Iar Republica Moldova nu este o excepție în acest sens, ci doar parte a unui proces general, ce s-a revărsat nu doar asupra spațiului românesc, ci și asupra întregului continent, iar mai apoi a inundat planeta în ansamblu.

Este vorba, desigur, de curentul politic liberal și de cel comunist. Primul, liberalismul, s-a afirmat ceva mai devreme, în

special începând cu partea a doua a secolului XIX și până în 1946, apoi a fost succedat de cel de-al doilea, comunismul, ca să reîntre în forță după o spectaculoasă prăbușire în anii 1989-1991, căpătând formele deja bine cunoscute ale neoliberalismului și globalismului. Noile forme de gândire au lovit atât de puternic viziunea omului asupra lumii, încât au căpătat forma unor credințe, a unor dogme imuabile, la fel de indiscutabile cum ar fi legitățile naturii sau ale științelor exacte. Lucrurile sunt așa pentru că nu pot fi altfel, decretează noua formă de religie, desprinsă definitiv de antropologia creștină, care se afirmase timp de aproape două milenii. Căderea omului desacralizat în istorie, saltul mortal din transcendent în imanent, evadarea din Tradiție în Modernitate, triumful materiei asupra spiritului, ascensiunea corpului ce a eclipsat duhul, toate acestea au fost însoțite invariabil de ceea ce Youssef Hindi numește pe bună dreptate „religia republicanismului”.

Știm bine că la baza idolului Republicii a stat ritualul sângeros al regicidului. Afirmarea noii religii republicane nu se putea face decât cu prețul acestei jertfe, deoarece doar astfel „taina fărădelegii” își putea realiza lucrarea ocultă. Din acel moment Franța, fiica mai mare a Bisericii Catolice, a pornit pe calea pierzaniei, devenind principalul focar al răspândirii ciumei ce s-a extins peste celelalte popoare europene. Republica proclamată la 21 septembrie 1792, urmată în mod logic de uciderea Regelui la 21 ianuarie 1793, reprezintă cele două evenimente cu o încărcătură simbolică de-a dreptul apocaliptică. Chiar din acel moment fractura liniei istorice a Occidentului a devenit una de o uriașă și malefică forță metafizică, fiind frântă însăși

șira spinării omului european. Tot atunci și-a pierdut verticalitatea, acea conexiune cu cerul, care dădea sens vieții și morții de la Hristos înapoi.

Forțele oculte au mai avut nevoie de încă un secol și ceva pentru a-și promova cu perfidie planul de desacralizare a lumii prin răspândirea înșelătoarei „mistici a laicității” în estul continentului. 7 noiembrie 1917, a marcat reușita loviturii de stat bolșevice, pregătite de zisa Revoluție din Februarie a aceluiași an, nu putea să se încheie altfel decât printr-un nou act ritualic, cel de asasinare a Țarului Nicolai al II-lea și a familiei sale în noaptea dinspre 16 spre 17 iulie 1918. Astfel, a căzut ultimul și cel mai puternic bastion al Tradiției, acel Katechon care stătea în calea Fiarei. Zăgazurile fiind rupte, a urmat marșul triumfal al republicanismului demo(no)cratic. Iar diferența între democrațiile zis occidentale și cele „populare”, estice, apare cu totul insignifiantă din perspectiva obiectivului major al forțelor întunericului. Asta pentru că până la urmă conflictul de bază nu se reduce la modelul politic și economic al celor doi bastarzi ai pretensei Revoluții Franceze – liberalismul și comunismul – ci se manifestă în atitudinea celor două tipuri de regimuri politice față de sacralitatea puterii, față de finalitatea vieții, altfel zis, față de Biserică și interpretarea lumii din perspectiva creștină.

A scrie astăzi în maniera lui Youssef Hindi înseamnă a-ți asuma în mod conștient povara de disident al noului tip de totalitarism, care domină la ora actuală spațiul occidental și se răspândește, cu forța sau cu metode perfide, prin intermediul ONU, FMI, OSCE, NATO și al altor unelte ale globaliștilor, pretutindeni în lume.

Religia drepturilor omului, „corectitudinea politică”, egalitatea de gen, sodomia cu toate variațiunile ei abominabile, transumanismul ca preludiv al sfârșitului omului pe pământ presupun în mod necesar impunerea unui discurs dominant, singurul indiscutabil și obligatoriu. Iar cei care se abat de la „singura linie justă” se pomenesc marginalizați, blamați, discreditați sau declarați adepți ai „teoriei conspirației”. Iată că autorul nostru este unul dintre aceștia. El rupe vâlul de pe temele tabu, cum ar fi cea a masoneriei, a ocultismului, a iluminațiilor, a tot ceea ce înseamnă istoria dezbrăcată de întregul ei apanaj de mituri roze și edulcorate, care și-au arătat din plin eficiența atât sub regimul comunist, cât și sub cel liberal.

Știm bine că în condițiile zilei de azi mintea omului este agresată fără oprire de inginerii sociale care îi distorsionează până la anulare capacitatea de a gândi și mai ales de a aduna din cioburi realitatea din jur. Spălarea creierului prin inocularea iluziilor democrației de masă, cu tot cu sursa inversată a puterii, care, iată, vine de jos în sus, de la „poporul suveran” spre plutocrație, cu tot cu parodia unor ritualuri electorale și a eșafodajului argumentativ republican, s-a răspândit ca o boală pestilențială incurabilă, cuprinzând aproape integral societățile noastre. Tocmai de aceea misiunea unor autori ca Youssef Hindi este una cu totul excepțională. Ei afirmă adevărul așa cum au făcut-o dintotdeauna oamenii înzestrați cu acest dar suprem de a-și asuma misiunea de a merge contra curentului, de a se manifesta în toată statura lor de conștiințe lucide și luptătoare nu datorită unor circumstanțe prielnice, ci tocmai în pofida unor circumstanțe neprielnice.

Deloc întâmplător, prefața la ediția franceză a acestei cărți este făcută de un alt prieten al nostru, unul dintre seniorii gândirii antisistem de la Paris, Jean-Michel Vernechet, el însuși autor al mai multor volume, scriitor și publicist de o rară ținută intelectuală și un sentiment al demnității cu totul aparte. Ne bucurăm că în curând Universitatea Populară de la Chișinău în colaborare cu Alexandria Publishing House din Suceava vor oferi cititorului de limbă română de pe ambele maluri ale Prutului ultima carte editată de prefațatorul volumului de față, intitulată „Noul Război Rece”.

Iurie Roșca

Prolog

Republica născută odată cu Revoluția de la 1789, laicitatea instaurată în 1905 pentru a exclude Bisericile din viața publică au oare, amândouă, un caracter religios? În mod esențial, da, răspunde Youssef Hindi. Republica ar fi deci religioasă în esența ei? „Credința politică, camuflată sau nu în virtute națională, a înlocuit aproape cu totul credința religioasă, de la care a moștenit ardoarea, intransigența, dacă e cazul, și fanatismul persecutor”, scria în 1947 Romain Motier, cetățean al Genevei¹. Or, dacă nu toți o rostesc cu voce tare, această dimensiune se înscrie în mod evident, în practică, în viața noastră de zi cu zi.

Democrația imperială, reputată ca fiind stadiul ultim al civilizației umane, ar marca, în această perspectivă – după spusele americanului Francis Fukuyama, fost consilier al lui George Bush – sfârșitul Istoriei și ar putea fi privită ca o Biserică a Genului uman... „Se prea poate că asistăm acum [1989] nu doar la sfârșitul Războiului Rece sau al unei anumite faze din perioada de după război, ci la sfârșitul istoriei ca atare: punctul final al evoluției ideologice a Omenirii și universalizarea democrației liberale occidentale ca formă finală de guvernare umană.” Trebuie

---

1. Romain Motier, *Traité de l'Intolérance*, Paris, 1947, p. 120.

subliniat că Fukuyama aproape că a deificat sistemul democratic în linia dreaptă a concepției hegeliene despre Stat și Istorie, adică evoluția progresivă a instituțiilor umane, politice, juridice, economice, în mersul lor către o desăvârșire inevitabilă. Un postulat prezentat ca definitiv, *de nefalsificat*, și pe cale de consecință cumva marcat de dogmatism. Trecem peste. Să știm că Statul hegelian nu este o simplă putere instituțională, ci o realitate spirituală. La Hegel *Spiritul* se încarnează într-adevăr în Stat, întâlnindu-se cu ideea de Leviathan a lui Hobbes, cel care pune literalmente semnul identității între divin și Stat... „Trebuie deci ca statul să fie venerat ca o ființă divino-terestră”, ne spune Hegel... Statul încarnând „cea mai înaltă realizare a ideii divine pe pământ și principalul mijloc folosit de Absolut pentru a se manifesta în istorie. El este forma supremă de existență socială și produsul final al evoluției omenirii.”²

Vom regăsi o concepție foarte asemănătoare la Karl Marx (1881/1883), Statul urmând în cele din urmă să dispară în cadrul unei republici mesianice perfecte pe care o putem identifica fără dificultate cu vârsta de aur a Edenului original din mitologia ebraică. Să observăm că de fiecare dată când *socialismul real* s-a înhămat la așa sarcină nu a putut niciodată să depășească stadiul dictaturii proletare, al terorii roșii și al pauperismului pentru toți... cu excepția poate a Chinei proletare care a știut să realizeze o meșteșugită sinteză între stalinism (altfel spus marxism-leninism) și ultraliberalism, cele două fâlci ale aceluiași clește. În

---

2. Georg Friedrich Hegel (1770/1831), *Les principes de la philosophie du droit*, 1820 - § 272. A se vedea și *Hegel et la divinisation de l'État*, 26 martie 2012, Damien Theillier. Disponibil pe 24hgold.com

capitolul III al acestei lucrări, Youssef Hindi analizează în mod oportun și pune în relație, deosebind în același timp particularitățile și diferitele lor nuanțe, mistica socialismului și mistica republicană. Într-adevăr, ambele, ne explică autorul, sunt animate de acel ceva numit de el *mesianism activ*. Care trebuie să conducă omenirea către paradisul terestru, un mesianism al cărui motor se materializează în masele proletare și în dictatura lor, în cazul socialismului, și în masele de cetățeni în ceea ce privește Republica.

Pe de altă parte, dacă pentru Hegel sfârșitul Istoriei este post-revoluționar, datat din 1806 (victoria lui Napoleon la Jena anunțând înălțarea unui Stat menit să realizeze universalizarea idealurilor revoluționare de Libertate și Egalitate), pentru Marx, din contră, sfârșitul Istoriei este mereu în stare de gestație. Cel dintâi, Hegel, l-a primit deja pe Mesia timpurilor din urmă, cel de-al doilea, Marx, îl așteaptă. Vom reveni asupra acestei chestiuni mai încolo.

Dar nu putem să îl menționăm în mod decent pe Fukuyama fără a-l evoca pe Samuel Huntington, cel ce a popularizat și a promovat teoria zisă a *ciocnirii civilizațiilor*, ale cărei origini religioase și mesianice au fost scoase la lumină de Youssef Hindi în prima sa carte, *Occident și Islam*, volumul I. Deoarece acesta și-ar contrazice, aparent, înaintașul, postulând ineluctabila *Ciocnire a civilizațiilor* (1996)³. Huntington pare de fapt să revoce op-

---

3. *Ciocnirea civilizațiilor* este dezvoltarea unei teze expuse în articolul *The Clash of Civilizations* publicat în 1993 de revista *Foreign Affairs*. Teză inspirată din *Gramatica civilizațiilor* (1987) a istoricului marxist Fernand Braudel, ce reia o idee lansată în 1957 de islamologul Bernard Lewis.

timismul lui Fukuyama teoretizând un război perpetuu între blocuri culturale antagonice (ceea ce include, evident, aria geografică a ortodoxiei, azi obiect al tuturor suspiciunilor din partea Washingtonului și a blocului continental). Pentru Huntington, aceste războaie structurale, aproape heraclitene⁴, nu ar mai avea mize propriu-zise, nici teritoriale, nici ideologice. După el, conflictele ar trebui sau trebuie să fie gândite în termeni exclusiv „culturali”: „În această lume nouă, sursa fundamentală și primă de conflict nu va fi ideologică, nici economică. Marile divizări din sânul omenirii și sursa principală de conflict sunt culturale. Statele-națiuni vor rămâne actorii cei mai puternici de pe scena internațională, dar conflictele centrale din politica globală vor pune față în față națiuni și grupuri ce aparțin unor civilizații diferite. Ciocnirea civilizațiilor va domina politica la scară planetară. Liniile de fractură între civilizații vor fi liniile de front din bătăliile viitorului.”

Dar ce este cultura, dacă nu o viziune despre „lume”, o concepție politică, adică societală, un *weltanschauung* holistic, în mod substanțial ideologic și în consecință religios? În rest, lucrurile sunt perfect clare pentru că: „Dacă secolul XIX a fost marcat de conflictele dintre state-națiuni iar secolul XX de confruntarea ideologiilor, secolul viitor va vedea ciocnirea civilizațiilor deoarece frontierele dintre culturi, religii și rase sunt de acum înaintea liniei de fractură.” În consecință, deosebirea dintre cultură și confesiuni nu este aici decât pur metodologică sau operațională.

---

4. Heraclit din Ephes (544/541–480), „Conflictul este părintele a orice, și este rege peste orice”... Πόλεμος πάντων μὲν πατήρ ἐστι πάντων δὲ βασιλεύς fragment 53.

Să precizăm, în fine, că deși această reprezentare a lumii în permanent conflict capătă toate aparențele rațiunii ce raționează, ale raționalismului și scientismului, ea furnizează în cele din urmă elemente teoretice ce legitimează războaiele imperiale... și mesianice pe care *America-lume*, vector al republicii universale, le livrează țărilor nealiniatelor cu ale sale deziderate de a impune un model politic eminent cultural (corectitudinea politică) și implicit transcendentă deoarece este decretat ca fiind absolut „moral”!

Fukuyama fixează, spuneam, termenul ultim al Istoriei la momentul căderii Zidului Berlinului (1989)... deși un astfel de final se lovește continuu de roci dure atâta vreme cât unificarea politică și culturală (vorbim de cultură politică) a globului nu va fi ea însăși realizată. Or, la acest studiu, ar fi fără îndoială fecund să examinăm mai înainte conceptul de război planetar atât de drag lui Huntington, în articulare sa dialectică cu teoria unui final în mod clar mesianic al istoriei. Pentru că nu e lipsit de importanță faptul că cei doi gânditori sunt amândoi americani. Ne vom aminti că America este în profunzimea ei culturală impregnată de un mesianism *sui generis* care o face să aibă menirea de a-și difuza – prin predică, comerț, Hollywood și forța armelor – religia democratică.

Deoarece uităm prea des că una dintre ideile fondatoare ale Americii este cea privind destinul său manifest, și că ar fi cu totul greșit să ne imaginăm că ea ar aparține unui trecut revoluționar. Nimic din toate acestea. America, suport și vector al Republicii universale, rebotezată pentru moment „guvernanță mondială”, se desfășoară pe planetă, animată de forța mesianică a modelului

său societal, încarnare a Binelui suveran. Ceea ce justifică toate masacrele comise în mod recurent de-a lungul ultimelor două secole. Un model promovat la scară mare prin violență, ceea ce nu exclude, de altfel, cucerirea de noi piețe, și nici expansiunea constantă a unei sfere de influență deja fără limite. Nu vom dezvolta mai mult legătura ce există între agresivitatea comercială și etica protestantă. Trimitem cititorul la opera germanului Max Weber⁵. În primă instanță vom avea aici ilustrarea faptului că ceea ce ar putea părea doar o epistemă (o constelație conceptuală), în fapt expansiunea culturală, politică, juridică, instituțională a *Americii-lume* participă mai mult sau mai puțin la o concepție eshatologică asupra lumii. În acest sens Youssef Hindi a sesizat perfect că istoria nu se poate scrie și nu poate fi înțeleasă fără a integra în lecturarea ei liniile de forță și dinamica pe care le generează principiile religioase subiacente oricărei culturi.

Pentru a nu trage concluzii pripite asupra acestui aspect prea neglijat de către istoria Lumii Noi, vom sugera cititorului să caute sursa *Destinului manifest* al Americii în ideea schismatică a predestinării pe care o va introduce în 1536 francezul Jean Calvin (1509–1564). Ca urmare a Reformei, catolicismul a cunoscut un șoc al reconfigurării sale, introdus prin difuzarea generală, datorată mai cu seamă tiparului, a Vechiului Testament în limba poporului. Corpus, a cărui lectură nu era accesibilă până atunci decât clerului. Vor fi aduse unele restricții la acest acces, formalizate în 1564, în Indexul cărților interzise (*Index librorum*

---

5. *L'Éthique protestante et l'esprit du capitalisme*, 1904 și 1905.

prohibitorum)⁶. De aici, inundarea veterotestamentară a Europei catolice de către Reformă își va amesteca apele tulburi cu cele ale cabalei lurianice, al cărui traseu în sânul aristocrației europene și al elitelor religioase creștine este descris foarte pertinent de Youssef Hindi.

Această confluență va conduce la Iluminism și la Revoluție, la teologia unei libertăți și a unei egalități întruchipate de Republica *unică și indivizibilă*. Două abstractizări actualizate și vulgarizate, între alții, de către marele lor preot Peillon, sub forma unei religii exclusive în raport cu toate celelalte (în primul rând, în raport cu religia catolică), și anume Laicitatea prezentată ca fundament al ordinii republicane. O ordine democratică, al cărui caracter absolutist l-am subliniat cât am putut de mult, adică unul sacru și inviolabil ce atrage ca pedeapsă mânia răzbu-nătoare a idolului democratic și a brațelor sale armate judiciare. Astfel încât cei care încă ar mai crede că doar libertățile concrete, tangibile, ar fonda și ar întemeia sistemul nostru instituțional, precum libertatea de expresie sau inalienabilitatea proprietății, se înșală amarnic.

Pentru a ne convinge de toate acestea, e de ajuns să privim mai îndeaproape programele de spoliere extensivă, desigur, în numele Egalității, pe care le prezintă în 2017 candidații la pre-

---

6. Regula IV din *Indexul Conciliului de la de Trento* (1564) restrângea destul de mult accesul la Vechiul Testament pentru laici, lectura sa fiind rezervată clericilor. Va trebui să se aștepte până în 1757 pentru ca Benedict XIV să acorde o permisiune generală referitoare la Vechiul Testament tradus în limba vulgară cu condiția să fie însoțit de comentarii care să ghideze lectura conform tradiției catolice.

ședinție, cu scopul de a realiza Ierusalimul terestru la orizontul viitorului cincinal. Proiecte expuse negru pe alb de candidații Stângii sociale, liberale și implicit mesianice... poate chiar fără să-și dea seama de asta. Cu titlu de exemplu cităm, în numele unei justiții ce se pretinde a fi redistributivă, spolierea moștenirilor luată în calcul cu seriozitate, măsură care, asociată unor diferite dispozitive de taxare fără măsură a proprietății imobiliare, conduce încet-încet, dar ineluctabil, la înrobirea activelor producătoare, la dezamorsarea pompei economice... toate acestea conducând, efectiv, la egalitate, dar egalitate în mizerie colectivă.

Acum, dacă admitem că Istoria își află punctul final în democrația universală, stadiu obligatoriu al evoluției politice, această teză nemaiputând fi pusă în discuție pentru că este stabilită *științific*, înțelegem mai bine intoleranța radicală pe care o trăim zi de zi în ce privește statele și oamenii politici acuzați sau doar bănuți că nu subscriu orbește la acest catehism. Ideologie mistică a unei stângi eliberate de orice complex și de acum înaintea convertită deschis la inexorabilele durități ale liberalismului economic. Modelul *social-democrat* (Partidul lui Lenin) a ieșit la urma urmei din ambiguitate, alăturându-se deținătorului original de fonduri, celălalt Moloch, *monoteismul pieței*. O convergență logică, ineluctabilă, pentru că este programată *genetic*: să admitem că hipercapitalismul nu urmărește alt scop (prin intermediul concentrării oligopoliste) decât cel al comunismului ce domnește asupra popoarelor proletare, altfel spus asupra maselor muncitoare sclave. Să revedem pe această temă filmul *Metropolis* al lui Fritz Lang realizat în 1927. Fukuyama nu spune altceva, desigur, într-o formă îndulcită, în *Sfârșitul istoriei sau ulti-*

mul om, amintind că ceea ce caracterizează epoca noastră este o „omogenizare crescândă a tuturor societăților umane”, garnisită de un consens de asemenea în creștere (*o tiranie consensuală?*) în jurul drepturilor omului, democrației și economiei liberale, toate acestea alcătuind din această perspectivă „punctul final al evoluției ideologice a omenirii”.

Pornind de aici, dacă Democrația este într-atât de irecuzaibilă și indiscutabilă, încât, într-un cuvânt, este divinizată, așa cum o concepea Hegel, proprietatea fiecărei religii fiind deținerea adevărului adevărat, intoleranța îi este *de facto* consubstanțială și devine o virtute cardinală pentru a-i asigura perenitatea. Democrația liberală, un sistem irefutabil, oare nu se sprijină, de altfel, pe o presupuziție implicită, pe ceva ne-rostit: infailibilitatea maselor? Lege sacră și prin urmare inviolabilă... Cunoaștem prea bine, dumneavoastră și cu mine, dragă cititorule, că această magnifică idee este azi pusă în cauză în mod dezgustător exact de cei care și-au întemeiat puterea pe acest soclu. În rest, nu este oare propriu principiilor ca, atunci când vor fi atins punctul de epuizare logică și vor fi ajuns să fie în contradicție cu scopul real vizat (ascensiunea la putere, monopolul și păstrarea acesteia), devine admisibil ca ele să fie puse sub semnul îndoielii? În orice caz, să fie puse între paranteze atât cât e nevoie.

Politica fiind o artă a sofismului, a minciunii cinice și a relei credințe sau a lipsei de onestitate intelectuală, vedem la ora actuală cum elitele conducătoare europene (cu excepția notabilă a Republicii elvețiene) își manifestă respingerea față de consultările prin sufragiu universal, calea referendumului devenind o sperietoare pentru toate guvernele democratice. O impresio-

tă plasticitate în folosirea valorilor sacrosancte, asupra căreia cu siguranță ar trebui să medităm. Știind că *vox populi (vox dei)* este singura suverană care legitimează posturi și prebende, îi vedem pe cei ce o reprezintă cum resping cu mânie poporul suveran care i-a ridicat, pe nemeritate, deasupra mulțimii.

În spatele acestui fals paradox – pentru că adevăratele obiective se ascund în spatele unui nor de cuvinte – se descoperă cruda adevăr: cel al confiscării puterii și al inversării principiilor de către micul cler prosternat în fața idolului democratic. Cu titlul de exemplu, să ne gândim la sordidele tentative de delegitimare a președintelui american ales, manevre care s-au înmulțit cu câteva zile înainte ca el să depună jurământul. Este interesant de remarcat cum cabala mediatică împotriva președintelui Trump nu a fost posibilă decât din cauza unei veritabile „condiționări” a opiniilor publice de pe cele două maluri ale Atlanticului. În Statele Unite s-a impus cosmopolitismul umanist transfrontalier. În Hexagon, țară a unui comunitarism recent, acesta e dublat de cultul laicității, care e în opoziție declarată cu dorința de identitate națională definită în mod clar. Voluntarismul laicist ar fi oare, din acest punct de vedere, sub acoperirea neutralității egalitare, negarea realităților anterioare? Desigur. Acest cuplu ideoviral (laicitate înălțată la rang de idol *versus* moștenire etnoculturală) funcționează atât de bine, încât foarte puțini, politicieni sau jurnaliști, găsesc curajul de a nu se supune logicii sale de excludere. Capcana este perfectă, pentru că presupune o înjosire morală atât de prescriptivă încât fiecare se preocupă să nu treacă de liniile galbene, pentru a nu suporta cele mai grave sancțiuni profesionale și civile!

Ideocrații Republicii universale, acești *antipopuliști*, și-au arătat cu această ocazie profunda ostilitate și dispreț față de democrația reală, practică, non-ideologică și contra-sectară. Sistem care, pentru ei, nu este în fond decât un instrument, o cale, un mijloc pentru a accede la puterea totală. Și cum acești oameni pretind că dețin adevărul, orice opinie contrară este pentru ei atât de insuportabilă, încât o privesc ca pe o înfrângere electorală (privirile noastre se îndreaptă de cealaltă parte a Atlanticului), ca pe o anomalie, chiar ca pe o crimă, ce trebuie plătită.

O deificare a statului ce purcede *de facto* din principiul implicit (subiacent) al infailibilității maselor. *Majoritatea*, poporul însuși, fiind deificat ca sursă a oricărei legitimități juridice, nu se poate înșela și cu atât mai puțin nu poate greși. Cel mai nostim în toată această chestiune este că acest principiu sacrosanct este, cum tocmai am văzut, pus în cauză de derapajele necontrolate pe care le produc de obicei referendumurile. Dacă poporul este suveran, el trebuie totuși să rămână la locul lui și să voteze așa cum i se spune să o facă. Cine oare nu știe că majoritățile naturale nu ajung niciodată cu adevărat la putere? Că cei care țin manetele sunt o minoritate ieșită din alte minorități coalizate? Și că în spatele acestora din urmă, doar câțiva indivizi dau tonul. Puterea (democratică) se exercită mereu, după cum spunea Georges Clémenceau (1821–1929) „între un număr, impar și mai mic decât trei, de indivizi”. Spiritul defunctului Lenin nu va dezminți astfel de vorbe.

Pe scurt, pentru a nu lungi fără motiv acest prolog, să insistăm asupra faptului că, după Marx și Lenin, nu se poate ajunge la sfârșitul Istoriei decât prin intermediul dictaturii proleta-

re. Prealabil și obligatoriu pentru ipotetica dispariție a puterilor temporale odată cu venirea vremurilor mesianice. Revoluția fiind anunțul apocaliptic – reamintire ce capătă un sens deosebit la cei o sută de ani de la căderea Romanovilor – a întoarcerii în grădinile Edenului, în care lupi pașnici vor trăi împreună cu blândețea mioare. Știm și ce e, și ce a fost. În locul porților către rai, s-au deschis porțile către iad, sub pașii acelor care, țărani, proletari sau burghezi, nu au știut să urmeze îndeajuns de fidel „Linia” Partidului. În zilele noastre, nu mai este la modă eliminarea fizică a celor care nu subscriu integral la vulgata laicistă (cultul Republicii), ei sunt condamnați să rămână socialmente proscriși, excluși de la catedrele de învățământ, din media, izgojniți de către edituri și din cenacluri.

Această moarte socială nu face, în fond, decât să amâne moartea civilă și lipsa de demnitate națională ce au lovit elitele noastre intelectuale și administrative imediat după cel de-al Doilea Război Mondial, atunci când Partidul Comunist era regent în țară, în vreme ce un milion și jumătate din concetățenii noștri erau închiși sau juridic excluși din viața publică. Firește, evocăm aceste fapte pentru a-i feri pe unii cugetători de bine de tentația de a le reitera în caz că ar considera că Republica e amenințată de ascensiunea populismului și chiar a presupuselor radicalisme identitare. A vorbi, a desemna, înseamnă a acționa pentru a conjura neșansa.

Pe vremuri uzanța spunea că „în afara Bisericii nu există mântuire”! Ceea ce niciodată nu s-a dovedit a fi mai adevărat decât în prezent, când Biserica republicană domnește în mod suveran. Desigur, e puțin recomandată ieșirea de pe drumul cel drept (sau

de pe făgașul) gândirii unice și al celui *volapük* corect politic. Să amintim cuvintele sentențioase ale lui Maximilien Robespierre, conform cărora „guvernarea Republicii este despotismul libertății împotriva tiraniei”. Saint-Just, în ce-l privește, prieten de suflet al „Incoruptibilului”⁷, unul dintre cei mai înverșunați Procuști ai Convenției, striga de la tribună, la 26 februarie 1794: „O Republică este constituită prin distrugerea totală a ceea ce i se opune”. Adăugând ceva ce nu poate să iasă dintr-un elan liric, având în vedere împrejurările: „Sângele este laptele libertății pe cale să se nască”, deoarece „libertatea nu are alt pat decât saltele de cadavre”. La rândul său, Lenin spunea în 1918 că „statul este expresia dictaturii unei clase. Orice stat, oricare ar fi forma sa, este dictatură, deoarece orice stat este un aparat militar, polițienesc și birocratic menit să realizeze dominația clasei dominante”⁸. Iată că suntem preveniți.

Este oare în cele din urmă necesar să insistăm asupra caracterului sinistru al divinității molochiene care se încarnează în mistica republicană și în avatarul ei laicist? Demiurgii noștri actuali, printre care și dl Vincent Peillon, teoretician avizat al mării tulburări societale în curs și foarte prezent în lucrarea lui Youssef Hindi, vor să transforme lumea creând un Om nou. Deconstruirea copilului de către școală și fabricarea unui transuman cu un gen *versatil*, care își schimbă sexul precum bibanii (simpatice reprezentant al Seranidelor, a căror particularitate este

---

7. *Son Ganymède!*, Charles Dauban, *Les prisons de Paris sous la Révolution*, 1870, p. 381.

8. Lenin, *La révolution prolétarienne et le renégat Kautsky*, octombrie/ noiembrie 1918.

că-și schimbă *genul* în cursul vieții), un neo-nomad urban, debarasat de toate stereotipurile arhaice și mare consumator de substanțe psihotrope autorizate. Cum nu mai e vremea violențelor extreme (de altfel, proletariatul care s-a unit cu clasele mijlocii este pe cale de dispariție, fiind înlocuit de acești noi *actori economici* care sunt, sau mai degrabă ar fi, migranții), această mare transformare ar avea astfel tendința de a împrumuta căile reformismului și ale unui pedagogism de șoc și reconstrucție. Din această perspectivă, dl Peillon joacă un rol magistral, fiind unul din pușinii care stăpânesc sensul evenimentelor și îl orientează către scopuri eshatologice atât de dragi inimii lui⁹.

Utopia (pretutindeni și întotdeauna ucigătoare) se auto-invită, deci, în viețile noastre prin intermediul școlii, care devine progresiv locul tuturor deconstrucțiilor (în ce privește reconstrucția, mai rămâne de văzut). În acest templu al democrației combatante, învățăturile de bază nu mai sunt lectura, calculul și scrisul (să dăm uitării definitiv istoria, pentru că lumea se naște în 1789), ci viața împreună, societatea plurală, cultul persoanei și al plăcerii (fără a se pomeni vreodată și despre *obligății*), individualismul total și învățarea sexualității precoce (dar laice), amalgamată cu dreptul la „sănătate”. Sau un punere claie peste grămadă și un amestec total sub acoperirea egalității sexelor, a raselor, a credințelor și a superstițiilor...ceea ce înseamnă domesticirea generațiilor în creștere încă de la cele mai crude vârste pentru a le face să accepte auto-genocidul comunității

---

9. „Zei alor popoare sunt fantome, idoli și demoni...Cei ce slujesc idolii trebuie să fie supuși unui război de exterminare”, *Deuteronom*, 32/17 și 13/16–18.

lor etnoculturale de origine... Și înlocuirea lor printr-un hibrid universal, prototip al Omului nou visat de părintele Paneuropei, Coudenhove Kalergi¹⁰.

Evident, nimeni nu a cerut părerea acestor mulțimi înapoiate, sedentare, de cele mai multe ori *rurale*, care cultivă închiderea în sine și care ar avea tendința de a mai vrea ca și copiii, și nepoții lor să le semene, la propriu și la figurat. În 1933, Jules Romain (1885–1972) era îngrijorat de fermentul de război civil și de ură pe care marxismul îl semănase predicând evanghelia luptei de clasă. Această profundă operă de distrugere pe care o uita-sem iese din nou la lumină azi, „Bătrâna cârțiță”, a lui Friedrich Hegel¹¹, ale cărei galerii subterane traversează țărâna istoriei reapărând acolo unde ne așteptăm cel mai puțin. Trebuie să constatăm că s-a instalat în mintea populației un *a priori* în mod instinctiv defavorabil față de tot ceea ce nu e pătat de o sălbatică laicitate, o toleranță ce maschează în fapt o intoleranță fără leac. Nu, laicitatea nu este neutră, ea este o religie, cea a unui stat în mod pernicios și potențial totalitar, măcar din punct de vedere ideologic vorbind. O formă de stat pe care nu au încetat niciodată să o exalte marii săi promotori, de la Robespierre la Peillon via Lenin și mulțimea de artizani bine intenționați ai separării

10. Richard Nicolaus Coudenhove Kalergi (1894–1972), *Praktischer Idealismus*, Viena, 1925.

11. Imagine popularizată de Karl Marx cu privire la Revoluție și reluare a unei formule a lui Friedrich Hegel ce se referea la Hamlet al lui Shakespeare... „Adeseori, pare că spiritul uită, se pierde, dar în interior este mereu în opoziție cu el însuși. Este progres interior – cum spune Hamlet despre spiritul tatălui său: *Bine lucrat, cârțiță bătrână!*”. Rosa Luxemburg intitulase astfel un text al său din 1917.

Bisericii de Stat. Deoarece orice liberă alegere ne este negată. Nu mai avem acum dreptul de a nu crede sau de a nu adera la Biserica Republicii și la teologia sa iluministă a laicității, în timp ce dimpotrivă, Creștinismul pe care trebuie să îl alungăm pentru totdeauna va fi fost o religie a libertății și a consimțământului.

Jean-Michel Vernochet

18 ianuarie 2017

Preambul

Europa și Franța trec printr-o zonă de puternice turbulențe istorice, semn al unei crize profunde care îmbracă aparențe politice, economice și sociale. Criză economică și monetară, falimentul Uniunii Europene, transferul suveranității națiunilor înspre instituțiile supranaționale, delegitimarea puterii politice în Franța și în restul Europei. Intensitatea și frecvența zgâlțâielilor seismice sunt în creștere constantă, iar apelul la reformarea instituțiilor europene¹² și a Republicii franceze¹³, pentru a le salva, se

---

12. Sistemul liberului-schimb conjugat cu euro (din care rezultă recesiunea economică și șomajul de masă), pierderea suveranității și supunerea față de puteri străine, corupția unei părți întregi din clasa politică, provoacă o respingere completă a Uniunii Europene de către popoarele din Europa. Ca regim care nu poate să se țină decât pe umerii credinței colective și ai ideologiei care îl sub-întinde, UE se află în pericol de moarte. Ceea ce explică de ce Hubert Védrine, fost ministru al Afacerilor Externe (1997-2002) care beneficiază de mare credibilitate politică și de o imagine de democrat-suveranist, tocmai a publicat o carte explicită, *Salvarea Europei* (noiembrie 2016), în care propune o renovare a Uniunii Europene pentru a se păstra suveranitatea națiunilor.

13. În 2001, Arnaud Montebourg, susținut de Vincent Peillon, a creat „Convenția pentru Republica a VI-a”. Această idee de renovare a Republicii a fost reluată de Jean Luc Mélenchon. A se vedea: *Le Figaro*, „La VIe République en six principes”, 04/05/2013.

amplifică de vreo cincisprezece ani.

Natura crizei și a agitațiilor politice pe care ea le provoacă nu poate fi înțeleasă printr-o analiză politică și istorică clasică.

Acest studiu prezintă istoria Franței din aceste ultime două secole dintr-un unghi inedit. Voi retrasa, într-o perspectivă de lungă durată, istoria politico-religioasă a Europei și a Franței pentru a ajunge la cea a Revoluției de la 1789, care, departe de ideea răspândită, nu a fost animată doar de idealurile de Libertate, Egalitate și Fraternitate, ci de un virulent anticlericalism de natură religioasă. Proiectul revoluționar și republican este mai întâi mistic, înainte de a fi politic.

Astfel, pentru a ajuta cititorii să înțeleagă fondul crizei actuale, voi analiza formarea, evoluția și eventualul sfârșit al Republicii ca specialist în istoria religiilor. Va apărea astfel, clar, la capătul lecturării acestei lucrări, că tentativele de renovare instituțională pe care vor să le realizeze republicanii contemporani stau mărturie pentru această teamă pe care o au acești gardieni ai templului Republicii că ar putea să-l vadă prăbușindu-se.

Este vorba aici de un proiect permanent al prelaților Republicii, începând cu 1789; cel al creării și al regenerării unei religii care se slăbește în lipsa unei reale înrădăcinări istorice și antropologice.

Veți descoperi în paginile ce urmează în ce fel și de către cine a fost forțată această religie a Republicii, laicitatea, cea care a fost căutată chiar din ziua a doua a Republicii de către Iacobini și succesorii lor republicani din secolul XIX, pentru a așeza definitiv noul regim.

Mistica laicității

De la cabalistul iacobin Junius Frey (1753–1794), la Vincent Peillon, trecând prin Ferdinand Buisson (1841–1932), vom merge pe urma misticilor și profeților auto-proclamați ai erei moderne care au elaborat această religie compozită a Republicii sub domnia căreia trăiesc francezii, fără măcar să știe că există.

Youssef Hindi

20 decembrie 2016

CAPITOLUL I

Fundațiile religioase ale Europei și ale Franței

Iar Creștinismul va salva Roma

Poate nu ne-am înclinat îndeajuns asupra legăturii de cauzalitate între decadența Romei începând cu secolul II (criza socio-economică) și prăbușirea prealabilă a religiilor păgâne romane. De altfel, acest „vid religios” provocase tentative de elaborare filosofică a sensului vieții terestre de către stoici precum Seneca (4 î. Hr. – 65 d. Hr.) sau împăratul Marc Aureliu (121–180)¹⁴. Este de altfel izbitor să remarcăm, asemeni lui Gustave le Bon (1841–1931), că oamenii Revoluției franceze își imaginau că îi copiază pe greci și pe romani „dând unor cuvinte vechi un sens pe care nu l-au avut niciodată”¹⁵, pentru a regăsi o tradiție greco-romană „pierdută” pe deasupra creștinismului. În vreme ce, așa cum vom vedea în rândurile și paginile ce urmează, creștinismul este cel

---

14. A se vedea: Emmanuel Todd, *Après la démocratie*, Gallimard, 2008, p. 35.

15. Gustave Le Bon, *Psychologie des foules*, 1895, Presses Universitaires de France, 1963, p. 61.

care, prin intermediul Bisericii și al episcopilor, a permis Romei și culturii sale să supraviețuiască și să-și perpetueze moștenirea.

Fără prea mare exagerare, trebuie să se stabilească, după părerea mea, paralela dintre perioada istorică a destrucurării religioase a Romei și subsecventa sa decadentă, și prezenta secvență istorică pe care o traversează Europa caracterizată de vidul religios. Cu atât mai mult cu cât unii ce se cred a fi un fel de Seneca sau Marc Aureliu moderni, precum Vincent Peillon, sau, într-un gen mai plin de candoare, „filosoful” Michel Onfray, propun – în tradiția republicană și laică – o religie care să se substituie creștinismului.

Vidul religios din Imperiul Roman pe care să se stingă a culminat cu creștinismul, și doar grație Bisericii (instituite în 325 de Împăratul Constantin), a supraviețuit Imperiul Roman dominației Europei de către barbari, începând cu secolul IV. Marele istoric medievist Henri Pirenne (1862–1935) a descris perfect starea Europei dominate de barbarii ostrogoți, vizigoți, vandali, franci și merovingieni (precum și rolul fundamental al Bisericii în stabilizarea continentului). Astfel, el a scris:

Curtea Merovingienilor este un lupanar; Fredegonda, o scorpie înspăimântătoare. Teodat face ca soția să-i fie asasina-tă. Toate acestea nu sunt decât capcane. Peste tot domnește o lipsă de moralitate aproape incredibilă. Beția pare a fi felul de a fi al tuturor. Femei care își fac amanții să le omoare soții. Pentru aur, orice este de vânzare. Și toate acestea fără deosebire de rasă, atât la romani cât și la germanici. Chiar și clerul – mergând până la măicuțe – este corupt, deși în rândul lui s-ar fi refugiat moralitatea. Iar în popor, religiozitatea

nu se ridică deasupra unei grosolane taumaturgii. Dacă ceva a dispărut, parțial, atunci au dispărut viciile urbane, mimii, curtezanii, dar nici acestea peste tot. Acestea se conservă la vizigoți, și, mai ales, în Africa, la vandali, cei mai germanici, totuși, dintre barbarii din sud... Putem concluziona că, de la așezarea lor în Imperiu, toate trăsăturile eroice și originare ale caracterului barbar dispar pentru a face loc imbibității romane. Solul Romaniei a băut viața barbară. Și cum ar fi putut fi altfel atunci când exemplul vine de sus? La început, fără îndoială, regii nu sunt decât imperfect romanizați. Euric și Genserik vorbesc rău latina. Dar ce să mai zicem de cel mai mare dintre toți, Teodoric? Am făcut din el un Dietrich von Bern de dincolo de Alpi, dar în el domină de fapt Bizanțul.¹⁶

Aici, Henri Pirenne pune în evidență forța de atracție pe care o exercita încă cultura romană asupra regilor barbari și prin urmare asupra populațiilor care se romanizează. Or, dacă romanitatea se menține în ciuda decadenței, aceasta se întâmplă exact deoarece contribuie, din plin, Biserica; lucru clar explicat de medievalist, atunci când scrie:

Romania trăiește prin masa sa, pe care nimic nu a înlocuit-o însă. Nimeni nu protestează împotriva ei. Nu se concepe, nici între laici, nici în Biserică, că ar exista o altă formă de civilizație. În mijlocul decadenței, nu există decât o singură forță morală care să reziste: Biserica, și pentru Biserică, Imperiul încă există.¹⁷

---

16. Henri Pirenne, *Mahomet et Charlemagne*, 1970, Presses Universitaires de France, pp. 22-23.

17. Henri Pirenne, *op. cit.*, p. 24.

În plus față de rolul său moral, Biserica va juca rolul de stabilizator politic al Europei începând cu secolul V, pentru a contracara carențele imperiale în această lungă și tumultuoasă perioadă a invaziilor barbare. Biserica va fi instituția indispensabilă pentru buna funcționare a regatelor europene; ea îi va forma pe înalții funcționari. Fără ea, Europa ar fi căzut cu siguranță într-o anarhie de durată.

Așa cum subliniază Henri Pirenne, începând cu perioada carolingiană¹⁸ – și mai ales sub Carol cel Mare la sfârșitul secolului VIII, urmându-i tatălui său, Pepin cel Scurt care a fost încoronat de Papa Ștefan II în 754; acest fapt a legat definitiv Europa de creștinism; odată cu Biserica apare o mare comunitate creștină, *Ecclesia*. De atunci, Europa există ca civilizație al cărei soclu este în mod incontestabil creștinismul.

Nașterea Franței

Nu putem înțelege bine obiectivele și strategia revoluționarilor și republicanilor decât având în minte actul fondator al Franței, pilonii pe care se bazează ea, și, prin urmare, vocația sa

---

18. Statul merovingian, ca și Imperiul Roman, este laic, dar nu și statul carolingian. Până la merovingieni, episcopii nu slujesc din oficiu, ci sunt referendari regali, iar puterea pe care o exercită este mai ales morală; Biserica este respectată – episcopii beneficiază de un imens prestigiu pe lângă popor – dar supusă puterii regale. Începând cu Carol cel Mare, episcopii vor ocupa posturi importante (jumătate din *missi*, trimișii speciali ai regelui însărcinați să-i controleze pe reprezentanții regelui, sunt episcopi), iar sub Othon episcopii țin frâiele guvernării. Henri Pirenne, *op. cit.*, pp. 36-37, 200.

politică, geopolitică și istorică. Într-adevăr, așa cum vom vedea, operațiunea republicanilor va consta nu în a distruge cu bună știință Franța, ci în a-i perverti fundațiile și de aici și vocația.

Trebuie, pentru a trasa traiectoria unei mișcări istorice sau a unei entități politice, să revenim la punctul ei de plecare, originea impulsului și *arkhe*-ul său (originea, principiul care comandă și orientează). Iată ce voi încerca să fac aici în ceea ce privește Franța, sprijinindu-mă pe istoricul Jacques Bainville¹⁹ (1879–1936) care a știut să simtă, să înțeleagă și să descrie deopotrivă contextul și cauzele nașterii Franței:

Imperiul roman agoniza deja de mult timp. Murind, lăsa în urmă o confuzie înfiorătoare. Nu mai exista autoritate. Aceasta a căzut în mod firesc în mâinile celor care dețineau ascendentul moral: episcopii. Oamenii se grupau în jurul „apărătorilor cetăților”... A restabili o autoritate la gali, a face ca această autoritate să fie creștină și ortodoxă, iată care au fost ideea și opera clerului. Doi oameni cu o mare inteligență, regele Clovis și arhiepiscopul de Reims, Saint Remi, s-au întâlnit pentru această politică. Dar ar fi greu de înțeles succesul dacă nu ne-am reprezentat angoasa, teroarea viitorului care pusese stăpânire pe populațiile galo-romane de când lipsea Roma și puternica sa protecție... Galia romană dorea o putere viguroasă. În aceste condiții a apărut Clovis. Abia îi succedase Clovis tatălui său Childeric, că și-a și pus războinicii să mărșăluiască

---

19. Despre metodologia lui Jacques Bainville a se vedea: Pierre Hillard, *La marche irrésistible du nouvel ordre mondial*, Ed. François-Xavier de Guibert, 2007, Capitolul V: „Jacques Bainville, un modèle pour comprendre l’avenir”.

dinspre Tournai, reședința sa, către centrul țării. Voia să îi stăpânească pe gali. La Soissons governa „patricianul” Syagrius, palidă reflexie a imperiului prăbușit. Saint Remi a văzut că nu acolo se afla salvarea. Ce altă forță mai era, în afară de Barbarul din Nord? Ce ar fi câștigat dacă i-ar fi rezistat? Clovis ar fi distrus totul. Ar fi lăsat alte ruine, ar fi adus o altă anarhie. Erau lucruri mai bune de făcut: să îl primească pe acest cuceritor, să îl ajute, să îl înconjoare pentru a-l pune pe calea cea bună. În mod evident, era ceva inevitabil. Era vorba de a obține cel mai bun lucru posibil pentru prezent și pentru viitor. Clovis, de partea sa, reflectase și-și lăsase la dospit proiectele. Era informat cu privire la starea morală a Galiei. Înțelesese situația. Acest Barbar avea un gust pentru măreție iar întreprinderea sa nu avea șanse să reușească, să dureze și să se dezvolte decât dacă respecta catolicismul, atât de profund intrat în viața galo-romană... Mai trebuia ca Clovis să se convertească. Convertirea sa a fost în mod admirabil făcută. Acest Barbar știa totul: a reînceput convertirea împăratului Constantin pe câmpul de luptă. Doar că, la Tolbiac (496), și-a exprimat dorința de a primi botezul dacă ieșea învingător. Dușmanul era german. Nu doar că Clovis a devenit creștin, dar l-a și gonit pe dușmanul ereditar. Putem spune că Franța începe în acest moment. Ea are deja trăsăturile sale principale. Civilizația sa este destul de puternică pentru a suporta noul aflux de franci, pentru a le lăsa acestor barbari puterea materială. Și are nevoie de forța francilor. Pe oameni îi va asimila, îi va șlefui. Ca și civilizația sa, și religia este romană, iar religia e salvată: de acum înainte fondul Franței religioase, de-a lungul secolelor,

Mistica laicității

va fi catolicismul ortodox. În fine, este evitată anarhia, puterea, așa primitivă cum era, este recreată până când aceasta avea să ajungă pe mâini mai bune, iar această putere va fi monarhică. Ea va tinde să realizeze unitatea statului, tot o idee romană. Nimic din toate acestea nu se va pierde. Trecând prin tot felul de încercări de-a lungul epocilor, aceste caractere se vor regăsi.²⁰

Începând cu botezul lui Clovis (496) de către episcopul Saint Remi Franța își găsește primul impuls care îi va trasa vreme de secole rolul său continental; pentru că pe modelul acestui botez, care a făcut din ea prima nație europeană care a devenit creștină, Pepin cel Scurt și Papa Ștefan II, prin ungere, aproape trei secole mai târziu, vor crea *de facto* *Ecclesia* europeană.

Rolul universalist al Franței pervertite: de la catolicism la Iluminism

Aceste elemente constitutive ale Franței care sunt monarhia și catolicismul, încarnate de Rege și Papă (Biserică), vor fi distruse de Revoluție, care va încerca să le înlocuiască imediat prin instituții substitutive; pentru că obiectivul lor va fi universalizarea Revoluției după modelul catolicismului – a cărui etimologie este *catholicus*, care înseamnă universal. Este vorba deci de o contra-monarhie – Republica – și de un contra-catolicism – religia Luminilor și a laicității.

Prin poziția sa geografică, prin componentele sale etnice și

---

20. Jacques Bainville, *Histoire de France*, 1924, capitolul 1: „Pendant cinq cents ans, la Gaule partage la vie de Rome.”

antropologice (sinteză a Europei mediteraneene, latine și germanice), prin rolul său religios – din faptul botezului lui Clovis, ungerea regală și dependența pe care aceasta o induce în ce privește catolicitatea romană s-au răspândit în toată Europa –, Franța era deopotrivă ținta prioritară, pentru a distruge ordinea veche și tradițională, sediul pornind de la care Revoluționarii voiau să răspândească mesianismul Luminilor în toată Europa, la fel cum o făcuse, mai înainte, și catolicismul.

Un conservatorism pervertit și o descompunere ideologico-politică

Din 496 (Botezul lui Clovis) până la 1789 (Revoluția franceză), Franța a funcționat în mod esențial, dacă nu exclusiv, cu variațiuni datorate împrejurărilor neprevăzute ale Istoriei, pe această bază încarnată de cele două instituții care sunt Monarhia și Biserica.

Poporul francez a integrat în profunzimea sa mentală acest sistem care a conservat națiunea și care face parte din codul sursă a identității și a sistemului său politic. Ceea ce în mod obișnuit numim „conservatorism” francez este, între alte lucruri, atașamentul față de această structurare politico-religioasă care a permis supraviețuirea Europei și Franței începând cu Evul Mediu timpuriu.

Republicanii au fost perfect conștienți de această realitate istorică și au încercat să înlocuiască imediat regalitatea și Biserica cu instituții substitut: Republica și religia sa, laicitatea. Dar această religie fabricată pornind de la elemente compozite nu s-a

putut niciodată ancora și nu a putut câștiga inima francezilor; ea nu este percepută, mai mult, decât ca o armă de luptă împotriva catolicismului sau ca aplicare juridică a unei presupuse neutralități a statului față de faptul religios. Pentru că această religie a laicității are ca defect ontologic faptul că s-a născut artificial doar în opoziție cu catolicismul, fără de care e menită să dispară.

Această opoziție a structurat istoria politică franceză în secolele XIX și XX, și s-a încarnat în stânga – moștenitoare ideologică a Revoluției – și dreapta – moștenitoare veritabilă sau revendicată a tradiției franceze, catolice, regaliste, revoluționare. Așa cum a explicat istoricul și demograful Emmanuel Todd,

republicanism, socialism, comunism s-au definit în practică împotriva unui catolicism rezidual, care le structura, ca să spunem așa, în mod negativ. Moartea acestei religii a ucis, ca prin ricoșeu, ideologiile moderne. Este unul din punctele nodale ale crizei, care, departe de a nu afecta decât suprafața politică a lucrurilor, atinge în realitate soclul metafizic al societății, fondul de credință irațională și inconștientă, venit dintr-o istorie foarte îndepărtată.²¹

Concret și politic, această structurare polarizată, între stânga și dreapta, s-a tradus după cum urmează:

În 1791 a apărut pentru prima dată harta ce avea să structureze vreme de două secole viața politică franceză. Istoricul american Timothy Tackett a așezat într-o formă cartografică alegerea preoților care au acceptat sau au refuzat să presteze jurământ față de Constituția civilă a clerului votată de Adunarea

---

21. Emmanuel Todd, *Après la démocratie*, pp. 32–34.

constituantă la 12 iulie 1790.²² Acest text precede alegerea preoților și episcopilor de către credincioși, eliminându-se astfel puterea papei. Atunci s-a manifestat opoziția geografică dintre o Franța de creștinată în care preoții acceptă subordonarea Bisericii față de Revoluție, și o Franță catolică menită să devină bastionul cel mai stabil al dreptei franceze. Franța de creștinată este în esență un bloc central, un bazin parizian ce se întinde de-a lungul unei axe oblice ce merge de la Ardeni la Bordeaux, la care se adaugă cea mai mare parte a fațadei mediteraneene. Franța credincioasă Bisericii este constituită dintr-o constelație de provincii periferice, la vest, la nord, la est, în Masivul central și în sud-vest. Se vor produce unele evoluții apoi, dar sociologia religioasă, fondată de Gabriel Le Bras imediat după cel de-al Doilea Război Mondial arată că, în esență, practica religioasă nu s-a ridicat niciodată în bazinul parizian și pe fațada mediteraneană din prăbușirea sa de la mijlocul secolului XVIII. Ea a rezistat eficient în bastioanele periferice până la începutul anilor șaiszeci. Din 1913, André Siegfried analizează în al său „*Tablou politic asupra Franței de Vest*” esențiala stabilitate conservatoare, cu nuanțele sale, a celui mai considerabil dintre bastioanele periferice. În aceste regiuni, catolicismul, departe de a se fărâmița, s-a consolidat, în practică, de-a lungul întregului secol XIX. Puterea sa regăsită a inspirat teamă și i-a condus pe oamenii Republicii la realizarea, în 1905, a separării dintre Biserică și stat. Siegfried se sprijinea, în studiul său inovator, pe

---

22. T. Tackett, *La Révolution, l'Église, la France*, Éditions du Cerf, 1986, p. 70.

experiența de patruzeci de ani de sufragiu universal. Instituind libertatea de expresie și de desemnare politică, Republica III a făcut să apară o geografie stabilă a comportamentelor electorale. Aceste regularități sugerau că individul nu însemna totul, că anumite puteri, anumite forțe invizibile decideau, cel puțin statistic vorbind, orientarea politică a cetățenilor. Prin urmare, stânga și dreapta vor evolua, o radicalizare aparentă mascând scopul violențelor politice revoluționare sau contra-revoluționare. Unele partide mor, altele se nasc. Dar întotdeauna înfruntarea forțelor ideologice se înscrie în vechea geografie primordială. Cu ocazia alegerii Frontului Popular în 1936, polii de rezistență ai dreptei conservatoare desenează tot aceeași constelație periferică. În Franța decreștinată din bazinul parizian se succedă sau se combină, între 1880 și 1890, predominanțele radicală, gaullistă, comunistă. PCF dispune chiar, ca și Biserica, de câteva puncte forte în Franța rurală...

Complementaritatea geografică dintre catolicism și comunism este una din trăsăturile izbitoare ale geografiei politice a Franței în vremea celor trei decenii de după al Doilea Război Mondial.

Această frumoasă structurare religioasă se prăbușește în etape începând cu Conciliul Vatican II (1962–1965)...Refluxul nu este doar francez; el definește, la scara Occidentului, o criză terminală a catolicismului. Aproape toate bastioanele Bisericii sunt atinse: Flandra, Bavaria, Renania, părțile de nord ale Spaniei, Italiei și Portugaliei, Québec. Irlanda în anii optzeci, Polonia după căderea comunismului vor cunoaște acest irezistibil declin.²³

---

23. Emmanuel Todd, *op. cit.*, pp. 22–24.

Conciliul Vatican II va fi însemnat supunerea finală a clerului față de Revoluție, așa cum a fost acceptarea, de către o parte din prelații Franței, Constituției civile a clerului, dar de data aceasta la scară internațională.

Cum catolicismul a dispărut din punct de vedere sociologic, începând cu anii 1970, dreapta se va „decatoliciza” și va fi absorbită ideologic de stânga liberală, ca să nu spunem de Revoluție și de Iluminism; în vreme ce partidul comunist, care nu exista (în sensul strict al cuvântului) decât în opoziție cu catolicismul și care avea o influență asupra Partidului Socialist, a dispărut odată cu catolicismul de pe eșichierul politic.

Din punct de vedere logic, acest proces a dus la fuzionarea stângii și a dreptei, private fiind acestea de reazemele lor ideologico-politice, respectiv Partidul Comunist și Biserica. Ceea ce explică de ce, în 2007, candidatul dreptei liberale, Nicolas Sarkozy, abia ales, recrutează membri din Partidul Socialist – precum Éric Besson, Jean-Pierre Jouyet, Bernard Kouchner și Jean-Marie Bockel – după ce a șifonat o parte din electoratul Frontului Național.

Pe plan ideologico-politic, cele două partide, care până azi structurau jocul politic, au devenit de atunci înainte unul.

Consecințele acestui proces de descompunere a catolicismului nu sunt, evident, doar politice, ele sunt societale și antropologice și ating, prin urmare, miezul nuclear al societății.²⁴

---

24. Subiect analizat în Youssef Hindi, *Les Mythes fondateurs du Choc des civilisations*, chap. V, Sigest, 2016.

CAPITOLUL II

Revoluția de la 1789, un proiect religios

Nevoia de religie

Antropologul și sociologul Gustave Le Bon, care a studiat în profunzime Revoluția de la 1789, înțelesese perfect că:

violențele Revoluției, masacrele sale, nevoia sa de propagandă, declarațiile de război față de toți regii, se explică doar dacă considerăm că ea a fost instituirea unei noi credințe religioase în sufletul mulțimilor. Reforma, noaptea Sfântului Bartolomeu, războaiele religioase, Inchiziția, Teroarea, sunt fenomene de ordin identic, duse la împlinire sub sugestia acestor sentimente religioase care conduc în mod necesar la extirparea, prin foc și sabie, a tot ceea ce se opune instituirii noii credințe.²⁵

Celebrul istoric Jules Michelet (1798–1874) ajunsese la aceeași concluzie; pentru el, Sărbătoarea Federațiilor – primă aniversare a căderii Bastiliei sărbătorită la 14 iulie 1870 – este „prima manifestare a emergenței acestei religii a Revoluției, prima

---

25. Gustave Le Bon, *op. cit.* p. 42.

manifestare a noii credințe”.²⁶

Această nevoie de a stabili o religie pentru Republică va rămâne o obsesie – deoarece niciun regim politic nu poate să se mențină timp îndelungat fără vreo religie sau o ideologie de substituție, care să îl sub-întindă – până la începutul secolului XX. Și pentru a ne convinge de asta, este de ajuns să-i citim pe principalii partizani ai Republicii și pe artizanii acestei religii forjate cu scopul de a fi în cele din urmă instalată în inima Republicii III.

Republicanul și socialistul Pierre Leroux (1797–1871), autor al Enciclopediei noi, adresându-se raționaliștilor atei și altor pozitivisti, avea să scrie:

*Societatea fără religie este o abstracțiune pe care o faceți, deoarece este o absurdă himeră care nu a existat niciodată. Gândirea omului este una, iar ea este deopotrivă socială și religioasă, adică ea are cele două fețe care își corespund și se generează reciproc. Unui anume pământ îi corespunde cutare cer; și reciproc, cum cerul este dat deja, pământul îi urmează.*²⁷

Tot cu o frazeologie religioasă, el va scrie de altfel, apropo de Voltaire – după ce a arătat cu degetul spre faptul că acesta din urmă a fost mai întâi un critic al trecutului, iar opera sa principală a fost tot la fel de mult și cea de a-l distruge – că este, și citez:

---

26. Citat de Vincent Peillon, *Une religion pour la République*, 2010, Seuil, pp. 65–66.

27. Pierre Leroux, „De l’individualisme et du socialisme” (1833), în *Aux philosophes, aux artistes, aux politiques*, Paris, Payot, 1994, p. 83. Citat de Vincent Peillon, *op. cit.*, pp. 79–80.

„Anticristul necesar”²⁸.

Voltaire este într-adevăr unul din cei care au pregătit terenul filosofic pentru distrugerea Bisericii în Franța, condiție necesară pentru instituirea unei noi religii deja în gestație în lojele masonice.

În această privință, Voltaire (1694–1778) însuși a scris în scrisorile către d’Alembert:

*Trebuie să acționăm ca niște conjurați, nu ca niște zeloți...
Filosofii adevărați să facă o confrerie precum e la franc-masoni...Misterele lui Mithra să nu fie divulgate...Loviți, și ascundeți-vă mâna.*

În aceeași scrisoare el mărturisește că „binecuvântează pâinea” și că acordă „comuniune” prin impostură, pentru a păcăli mai bine oamenii.²⁹

De la franc-masonerie la iacobinism

Clubul Iacobinilor, care este în mod cu totul verosimil o emanație a franc-masoneriei, a jucat un rol central în Revoluția franceză, mai ales în edificarea religiei republicane.

După anuarele franc-masoneriei, prima implantare masonică în Franța datează din 1725, iar primii săi mari maeștri ar fi fost doi englezi, lord Derwentwater, și lord Harnouester. Ea este apoi

---

28. Pierre Leroux „Voltaire” în *Encyclopédie nouvelle*, t. 8, p. 739.

29. *Lettres à d’Alembert*, 1761, 1763, 1768, citate de Barruel în *Mémoires pour servir à l’histoire du jacobinisme*, și *Lettres à Catherine de Russie*, 1771. Citări de Maurice Talmeyr, *La Franc-Maçonnerie et la Révolution française*, 1904, Kontre Kulture, 2012, p. 16.

prezidată de un mare senior francez, ducele d'Antin, apoi de un prinț de sânge, Louis de Bourbon, conte de Clermont, apoi, din 1771 până în 1793, de ducele de Chartres, și mai târziu ducele d'Orléans, apoi de Philippe-Egalité³⁰.

Eseistul și preotul Augustin Barruel (1741–1820), care a studiat rolul franc-masoneriei în Revoluția de la 1789, arată că în ajunul Revoluției, în 1787,

în Franța doar, tabelul cu corespondența Marelui Maestru, ducele Philippe d'Orléans, ne înfățișează nu mai puțin de două sute optzeci de orașe care aveau, fiecare, Loje regulate. Doar la Paris erau optzeci și una... șaisprezece la Lyon, șapte la Bordeaux..., cinci la Nantes..., șase la Marsilia..., zece la Montpellier..., zece la Toulouse... Și același tabel de corespondență, tipărit pentru Lojele de la Chambéry în Savoia, Locle în Elveția, de la Bruxelles, în Brabant, de la Koln, Liège, Spa...³¹

Jurnalistul și eseistul Maurice Talmeyr (1850–1931) explică:

Toate aceste Loje sunt legate între ele, și un singur cuvânt de ordine lansat din Paris ajunge la toate, iar fiecare venerabil se angajează prin jurământ să îl pună în aplicare. Este vorba explică el, de centralizarea masonică, ce precedă centralizarea revoluționară, manevrând deja ca o imensă mecanică.³²

---

30. *Annuaire du Grand Orient de France, pour l'année maçonnique commençant le 1er mars 1899*, Paris. Conform lui Maurice Talmeyr, *op. cit.* p. 10.

31. Barruel, *Mémoires*, t. V, chap. XI. Citat de Maurice Talmeyr, *op. cit.*, p. 24.

32. Maurice Talmeyr, *op. cit.* p. 24

Centralizarea revoluționară va preceda centralizarea națională, denumită centralizare iacobină.

Franc-masoneria, care este o organizație exclusiv elitistă și ai cărei membri aparțin nobilimii, burgheziei, incluzând artiști, precum și ofițeri superiori din armată, va primi, doi ani înainte de Revoluție, în 1787, hoți, borfași, tâlhari de pe stradă sau de la drumul mare și criminali.³³

Și începând cu 14 iulie 1789, vom vedea toată această mulțime „năvălind” asupra Franței. Istoricul Funck-Brentano (1862–1947) relatează, iar relatările sale amintesc cumva de flagelul terorist care lovește în prezent Orientul Apropiat – atât în ce privește metodele folosite cât și compoziția trupelor, în care se amestecau la un loc mercenari, jefuitori și asasini – și care a urmat „minunatei” Primăveri arabe, această „răscoală populară” împotriva „tiraniei”:

Un zvon înspăimântător s-a răspândit în toate punctele teritoriului: se spunea că vin jefuitorii, că jefuiesc locuințele, dau foc la recolte, că strâng de gât femeile și copiii... În unele provincii, precum cele din Vest scăldate de mare, nu sosirea jefuitorilor a fost anunțată, ci invazia englezilor... Englezii, se spunea, înaintau în țară, jefuind, furând, omorând... În Dauphiné se vorbea de invazia savoiazilor; în Lorena și în Champagne, era vorba de cavaleri germanici și de mercenari din Germania care trecuseră frontiera, feroce ca în vremurile războaielor religioase.³⁴

---

33. Maurice Talmeyr, *op. cit.*, p. 26.

34. Funck-Brentano, *Les Brigands*. Citat de Maurice Talmeyr, *op. cit.*, pp. 28–29.

Și apropo de Clubul Iacobinilor, Maurice Talmeyr ne dă o descriere a rolului acestuia care, așa cum vom vedea, nu va fi contrazisă de alte surse pe care le voi prezenta:

Se știe că prima manifestare revoluționară a stării a treia, în 1789, a fost cea de a se ridica, la Versailles, în Adunarea Națională, și că faimoasa formulă: „a declara patria în pericol” avea să devină sacră în 1792. Or, în 1771, ca urmare a gravelor crize interne, Masoneria se declară în pericol. Ea își cheamă la Paris delegații din toate punctele Franței, iar acești delegați, optsprezece deja înainte de 1789, se reunesc... în adunare națională. Mai mult, primii masoni stabiliți în Franța, către 1723, erau Iacobiții³⁵, iar marele club director al Revoluției este Clubul Iacobinilor... Ce este mai exact Clubul Iacobinilor... Clubul Iacobinilor, cu al său club central de la Paris, și cu cluburile corespunzătoare din provincie, este chiar masoneria, cu cele două sute optzeci și două de orașe federate în Loje. Clubul ținea cu adevărat, printr-o tainică intenție, să se numească Clubul Iacobinilor, și alegea, pentru asta, vechea mănăstire a Iacobinilor, pentru că primii franc-masoni din Franța fuseseră iacobiți? Poate că nu e aici, încă o dată, decât o coincidență, dar coincidența există: iacobiți, iacobini. Cât despre statute, uzanțe, precum și despre anumi-

---

35. Iacobinismul este o mișcare politică engleză născută în secolul XVII. Iacobiții susțineau dinastia detronată a Stuartilor, și mai multe zeci de mii dintre ei se refugiază în Franța după Glorioasa Revoluție din Anglia (1688–1689). Succesorii Stuartilor sunt cei ce înființează primele loje masonice în Franța. Charles Novak, *Jacob Frank, le faux messie*, L'Harmattan, 2012, p. 103.

Mistica laicității

te particularități de vocabular, Clubul Iacobinilor reproduce cu rigoare franc-masoneria. Același model de selecție, aceeași organizare internă, aceleași ramificații externe, mecanica transmiterii ordinelor și a cuvintelor de ordine. În anumite cazuri, s-a văzut, masoneria vă declara suspect, iar acest înfricoșător cuvânt, sub Revoluție, avea să plece de la iacobini. Un alt obicei al Lojelor, așa cum am văzut, era să declare masoneria în pericol, iar iacobinii aveau să declare patria în pericol... Încă un obicei, în masonerie, era de a-i pune celui nou admis o bonetă, iar obiceiul la iacobini era de a-i pune o bonetă roșie.³⁶

Faptul că, așa cum remarcă Maurice Talmeyr, Iacobinii, prin numele lor, se identifică cu o organizație religioasă, nu este deloc anodin. Deoarece ei vor juca, în istoria Revoluției și a Republicii, un rol religios: Clubul Iacobinilor va fi pentru Republică ceea ce era Biserica pentru monarhie. Aspect demonstrat, între alții de filosoful francez Paul Janet (1823–1899), care avea să scrie despre ei:

Iacobinii erau învestiți cu rolul care părea să nu fi aparținut decât Bisericii, adică rolul de a decreta în mod infailibil dogma devenirii sociale... Cu ei, Revoluția devine o dogmă.³⁷ Gustave Le Bon va spune, la rândul lui, că iacobinii Teroarei erau la fel de religioși, într-o manieră funciară, ca și catolicii Inchiziției, iar cruda lor furie deriva din aceeași sursă.³⁸

---

36. Maurice Talmeyr, *op. cit.*, pp. 11, 27.

37. Paul Janet, *Philosophie de la Révolution française*, p. 76. Citat de V. Peillon, *op. cit.* p. 79.

38. Gustave Le Bon, *op. cit.*, p. 40.

Specialistul în laicitate și istorie religioasă a Republicii, Vincent Peillon, descrie în aceste rânduri rolul religios al iacobinilor:

Ideea că Republica este areligioasă este o idee falsă. Imediat după eșecul Constituției civile a clerului, votată în iunie 1790, iacobinii, neliniștiți de mișcarea preoților refractari și de importanța, în oglindă, a mișcării anticlericale, au pus în aplicare ideea de „cult civic”³⁹ și de „religie a viitorului”, și adaugă că „Revoluția este în ea însăși un proiect de regenerare. Cu acest proiect de regenerare, emerge în istoria profană o concepție împrumutată din vocabularul religios, care desemnează fie nașterea spirituală a botezului, fie noua viață care urmează resurrecției generale. Revoluția de la 1848, dar și Comuna, vor folosi din nou acest vocabular. Episcopul constituțional de la Lyon, Lamourette, nu se înșelase atunci când interpreta deja Revoluția ca operând o regenerare hristică a inimilor.”⁴⁰

Dar atunci, care este religia Revoluției promovată de Iacobini, cea care va evolua de-a lungul secolului XIX până la instituirea ei definitivă?

De la cabala Revoluției trecând prin frankism și iacobinism

În opera sa *Une religion pour la République*, Vincent Peillon afirmă:

---

39. Albert Mathiez, *Les Origines des cultes révolutionnaires*, 1789–1792, Genève, Slatkine, 1977, p. 14.

40. Vincent Peillon, *op. cit.*, pp. 65–66.

Cu Revoluția, Providența și-a făcut partea sa de lucrare, dar partea omenească nu și-a împlinit-o pe a sa. Și afirmă că această temă a contribuției omului la creația lui Dumnezeu face joncțiunea dintre cabala evreiască, iluminism și filosofii-le istoriei republicane care vor conduce la laicizarea istoriei.⁴¹

Dar el nu completează această afirmație enigmatică cu nicio explicație; ceea ce înseamnă, evident, că nu se adresează aici decât „inițiaților”. Ce voi prezenta în acest capitol este exact ceea ce ascunde această declarație opacă. O istorie într-un tot surprinzătoare care leagă cabala de Revoluția franceză.

Mă grăbesc să dezvălui aici istoria ascunsă a originii religiei republicane.

Cabala modernă

Idea participării omului la creația lui Dumnezeu sau mai degrabă împlinirea Istoriei de către om, prin acțiunea sa, a apărut, așa cum am explicat în prima mea lucrare⁴², din cabala spaniolă de secol XIII, ceea ce am numit eu *mesianism activ*. Este o teorie ce consistă în a grăbi timpurile mesianice și cu ele, pe Mesia (cel al evreilor), într-o primă etapă prin acte de pietate, apoi, într-o a doua etapă, prin acțiuni politice.

Acest mesianism activ va fi foarte accentuat de cabala lu-

---

41. Vincent Peillon, *Une religion pour la République*, pp. 63–64.

42. Youssef Hindi, *Occident et Islam – Tome I: Sources et genèse mesianiques du sionisme. De l'Europe médiévale au Choc des civilisations*, Sigest, 2015.

rianică⁴³ în secolul XVI; cabală al cărei fondator este Isaac Louria (1534–1572). Louria va dezvolta, pe urmele cabalei spaniole care pretindea că poporul evreu este centrul universului, ideea că poporul evreu este singurul și unicul actor și motor al Istoriei, excluzându-i, astfel, pentru prima dată, pe Dumnezeu și pe Mesia. Dumnezeu nefiind, în această concepție, decât un spectator iar venirea lui Mesia nefiind decât consecința acțiunii poporului evreu, cel care, singur și unic motor al Istoriei, va aduce timpurile mesianice și în urma lor, mântuirea.

Aceasta este cabala pe care o voi numi cabală modernă.

Această cabală modernă a lui Isaac Louria, va fi prelungită prin cabala sabbato-frankistă, care ne interesează acum, deoarece ea este cea care, desemnată ca „eretică”, va face joncțiunea dintre iudaism și Revoluția franceză, dintre cabala și religia Republicii.

În afară de asta, prin intermediul frankismului, apoi al Revoluției din 1789, și al fierberii revoluționare din secolul XIX, gânditorii evrei cabaliști și cripto-cabaliști laici vor extinde la non-evrei rolul de motor al Istoriei. Astfel, cu socialismul, masa proletară va deveni motorul Istoriei, iar în cazul Republicii a III-a, cei din școli, viitori cetățeni republicani, vor fi, fiecare din ei, niște mesia actori ai împlinirii revoluționare și republicane (a se vedea capitolele III și IV).

---

43. Despre Isaac Louria și cabala sa, a se vedea Y. Hindi, *op. cit.*, cap. I.

Cabala frankistă⁴⁴: cadru istoric și ideologic

Jacob Leibowitsch (Lévy) zis Frank s-a născut în 1726 în Podolia (în actuala Ucraină). La vârsta de 24 de ani, în 1750, Jacob Frank se instalează la Smirna, orașul natal al lui Sabbatai Tsevi, a cărui reîncarnare va pretinde că este; aici se alătură unui grup de cabaliști condus de rabinul Issakhar. În 1752, se căsătorește cu o evreică de origine așkenază, apoi, ca și Tsevi, se convertește la Islam (înainte de a se converti, în continuare, la catolicism).

În 1753, se duce la Salonic, orașul dönmeștilor (evreii discipoli ai lui Sabbatai Tsevi, falși convertiți la Islam), iar în anul următor, în 1754, se autoproclamă Mesia în urma unei viziuni în timpul căreia pretinde că l-ar fi văzut pe Sabbatai Tsevi.

În 1755 revine în Podolia unde începe să predice și fondează un grup sabbataist. Cunoaște un succes rapid și sunt mulți cei ce i se alătură, inclusiv numeroși nobili catolici ; populația, impresionată, îi recunoaște titlul de Mesia. Antinomismul (încălcare/inversare a legii divine) sabbataist este accentuat de Frank, pentru care abolirea tuturor legilor nu va fi totală decât atunci când depravarea va fi triumfat, la sfârșitul vremurilor, asupra societății întregi.⁴⁵ Să ne amintim, cabala lurianică (născută în secolul

---

44. Nu voi relua aici decât succint, pe post de introducere pentru cititori, ceea ce am prezentat în detaliu cu privire la cabala sabbataistă în prima mea lucrare: Y. Hindi, *op. cit.*, cap. II.

45. Charles Novak, *Jacob Frank, le faux messie*, 2012, L'Harmattan, p. 50.

XVI) care predică acțiunea poporului evreu pentru a accelera procesul istoric ce conduce către timpurile mesianice, a impregnat puternic cabala sataistă și apoi frankistă.

Jacob Frank se va înscrie în această logică și va concepe ambițiosul proiect de a grăbi în mod deliberat depravarea universală, altfel spus de a face să vină o lume fără de morală în care răul domnește ca stăpân absolut.

Astfel Jacob Frank declară:

Nu am venit pentru a clădi, ci pentru a distruge și pentru a da jos toate lucrurile până când totul se va scufunda atât de adânc încât să nu poată coborî și mai jos... Nu există ascensiune fără coborâș prealabil....⁴⁶

Dar nu trebuie să înțelegem greșit, acest nihilism subversiv care va deschide calea către marile mișcări revoluționare din secolele XIX și XX vine din tradiția evreiască talmudică, mult anterioară lui Frank, pe care acesta nu face decât să o reia și pe care o activează, conform teoriei acțiunii, pentru a grăbi venirea timpurilor mesianice, a cabalei lurianice.

Ideea că Mesia nu va veni decât într-o epocă de corupție și dezordine este într-adevăr prezentă în Talmud; iată un exemplu care se găsește în Midraș (comentariu biblic) Tehilim (despre Psalmul 45, 3): „Israel îl întrebă pe Domnul: când ne vei trimite Mântuirea? El răspunde: atunci când veți fi coborât cel mai jos, atunci vă voi aduce Mântuirea,„. Filosoful marxist și specialist în mișcări revoluționare Michaël Lowy explică că *doar catastrofa revoluției cu colosală sa deșrădăcinare,*

---

46. Charles Novak, *op. cit.*, p. 56.

*o distrugere totală a ordinii existente, deschide calea mântuirii mesianice.*⁴⁷

Conform unuia din proiectele mesianice evreiești, Jacob Frank va căuta să înnoade legături cu autoritățile creștine. În 1757, într-un context de înfruntare cu rabinatul – care a condamnat blasfemiile lui Frank și invitația sa la încălcarea legii – frankiștii s-au pus sub protecția episcopului Dembowski, recunoscându-l pe Iisus ca Mesia (cu ceva ambiguitate, totuși), precum și Treimea, și respingând Talmudul.⁴⁸

Această poziție a frankiștilor vizavi de dogmele creștine va fi poarta lor de intrare în nobilimea creștină. În 1759 și 1760, frankiștii se convertesc colectiv la catolicism ; numărul lor, după surse, oscilează de la 514 la 20 000⁴⁹. Jacob Frank primește botezul prima dată la 17 septembrie 1759, apoi la 18 noiembrie, același an, de la episcopul Zaluski. Îl are ca naș pe August III al Poloniei și Saxeii, bunicul celui ce va fi ultimul rege al Franței, Ludovic XVI.⁵⁰ În aceeași perioadă, alți frankiști au fost botezați în catedrala din Varșovia având ca nași membri din înalta nobilime poloneză.⁵¹

Gershom Scholem ne spune că în ajunul plecării sale pentru botezul de la Lvov, la 14 iulie 1759, Jacob Frank a organizat la Iwany o celebrare secretă de rit orgiastic (descriș în detaliu în-

---

47. Michaël Lowy, *Messianisme juif et utopies libertaires en Europe centrale*, *Archives de sciences sociales des religions*. N. 51/1, Persée, 1981, p. 7.

48. Charles Novak, *op. cit.*, p. 56.

49. Charles Novak, *op. cit.*, p. 76.

50. Charles Novak, *op. cit.*, p. 77.

51. Charles Novak, *op. cit.*, p. 77.

tr-un manuscris frankist). Frank și toți asistenții s-au dezbrăcat complet, s-au pus în genunchi, au sărutat crucea și s-au dedat unui rit al dezvățului fără limite. Scholem precizează că astfel de celebrări ritualice, care aduc în derizoriu religia pe care sectarii urmau să o îmbrățișeze, au fost organizate în mai multe rânduri atunci când Frank a fost închis la Czestochowa, și apoi la Brünn⁵².

În vreme ce în public comportamentul lor era fără pată, conform instrucțiunilor pe care Jacob Frank le dă într-un jurământ în care expune clar rațiunile și finalitatea falsei sale convertirii:

Domnul nostru și Rege Sabbatai Tsevi a fost constrâns să treacă prin religia lui Ismail (Islam); zeul Berukhyah (o pretinsă reîncarnare a lui Tsevi) a trebuit și el să treacă prin ea. Iar eu, Jacob, desăvârșirea deplină, elită a patriarhilor, sunt constrâns să trec prin religia nazareeană (creștinismul). Într-adevăr, Iisus din Nazaret a fost partea cea mai bună din coaja ce anunță fructul (coaja, kelippah, desemnează religiile non-evreilor care trebuie distruse pentru a elibera religia „adevărată”, fructul de sub coajă) și nu i-a fost permis să vină pe lume decât pentru a elibera calea în fața veritabilului Mesia. Iată de ce trebuie să aderăm în aparență la religia creștină și să o păstrăm în ochii creștinilor mai scrupulos decât ei înșiși o păstrează. Doar din acest motiv ni se impune să respectăm strict preceptele lor, dar ne este interzis să ne căsătorim cu o femeie creștină și nu avem voie nici să ne bucurăm

---

52. Gershom Scholem, *Aux origines religieuses du judaïsme laïque, de la mystique aux Lumières*, Calmann-Levy, 2000, p. 216

de vreo damă publică de-a lor. Deoarece dacă Domnul Sfânt Berukhyah a spus: „Baruch permite lucruri ilicite”, la fel de mult a și adăugat: „Fata unui zeu străin este interzisă.” Astfel noi nu trebuie să ne amestecăm în niciun fel cu vreo altă nație, și chiar dacă adoptăm creștinismul și îi respectăm preceptele, nu trebuie niciodată să îndepărtăm din inima noastră cele trei legături de credință care sunt una: „Domnul Nostru și Rege, Senior Santo și Înțeleptul Jacob care este mai presus de ei toți”.⁵³

La fel cum Sabbatai Tsevi și soția lui au fost „nășiți” de Sultan și de mama lui atunci când s-au convertit la Islam, Jacob Frank și discipolii săi au fost înnobilați și au pătruns în înalta societate din Europa creștină, de la estul la vestul continentului. Frankiștii intră deci în nobilimea germană, poloneză, austriacă; prin căsătorii s-au integrat în familia regală a Angliei (în anturajul reginei Victoria se află familia Battenberg-Mountbatten care descinde din frankistul conte Maurice Hauke), a Spaniei și în curtea Țarilor Rusiei – subliniem, între altele, că prima nevăstă a Țarului Pavel I, nevasta lui Alexandru II, apoi a lui Nicolae II, au fost toate din familia frankistă a lui Karl de Hesse⁵⁴.

De altfel, la originea primelor instituții bancare germane și europene se află evrei sabbato-frankiști, între care familia Rothschild (Mayer Amschel Rothschild, fondator al dinastiei, a

---

53. Jurământ care a fost păstrat în traducere germană în redactarea textului de acuzare al lui Jacob Golinski împotriva lui Frank, prezentat în 1776 împărătesei Maria Tereza. Conform lui Gershom Scholem, *op. cit.*, pp. 209–210.

54. Charles Novak, *op. cit.*, p. 85, 138–139.

fost trezorierul lui Jacob Frank), familiile Warburg, Friedlander, Eskeles, Ephraïm, Oppenheimer, von Speyer...⁵⁵

Junius Frey, un cabalist frankist în Clubul Iacobinilor

În perioada revoluționară, un personaj important provenit din secta frankistă și care se întâmplă să fie și vărul lui Jacob Frank⁵⁶, își croiește un drum înspre Revoluția franceză, după ce va fi cunoscut, asemenea multor frankiști, o ascensiune socială fulgurantă. Este vorba de Moses Dobruscka, alias Franz Thomas von Schönfeld, alias Junius Frey (1753–1794), care a făcut parte din prima lojă masonică iudeo-creștină (și a fost unul din fondatorii ei, loja fiind de inspirație sabbato-frankistă) – compusă din membri evrei și creștini, într-un spirit sincretic – Ordinul Fraților Sfântului Ioan Evanghelistul din Asia și Europa (să no-

---

55. Charles Novak, *op. cit.*, p. 83.

56. Mama lui Jacob Frank, Rachel Hirschel, din Rzeszow, era sora lui Löbl Hirschel, care s-a stabilit apoi la Breslau, unde s-a născut mama lui Moses Dobruscka, Schöndl, în 1735. Tatăl ei s-a stabilit la Prossnitz, principal centru al sabbateenilor din Moravia, și acolo s-a căsătorit cu ea Salomon Zalman Dobruska. Ea e deci verișoara lui Jacob Frank. Moses Dobruska, verișor al lui Frank, a primit o educație evreiască și rabinică, și a fost și inițiat în ceea ce numeau sectanții „secretul credinței” sabbateene și în literatura credincioșilor. A se vedea: Gershom Scholem, *Du frankisme au jacobinisme*, Gallimard, Seuil, 1981, pp. 12–13.

tăm aici referința creștină la Sfântul Ioan, autor al Apocalipsei din Evanghелиii, care apare la sfârșitul secolului XVIII [1780]). Printre membri se află Prințul du Liechtenstein, ministrul austriac al Justiției, contele de Westenburg, contele Joachim von Thun und Taxi, viitorul rege al Prusiei Frederic-Wilhelm II și mari bancheri evrei precum Isaac Oppenheimer sau Eskeles (menționat mai sus, dar și rabinul Ucrainei Barouch Ben Jacob de Skhlov, fost judecător rabinic la Minsk.

Această lojă a fost fondată pe principiile cabalei și pe secretele sabbataiste de către Junius Frey – care se mai numea încă Franz Thomas von Schönfeld –, frații Ecker von Eckoffen și un sabbataist pe nume Azaria. Așa cum subliniază Charles Novak, toate sectoarele de activitate sunt reprezentate: politica, revoluționarii, literatura și muzica cu Beethoven. El adaugă că această loja frankistă „îi face pe creștini să revină la rădăcinile evreiești ale creștinismului pentru a rupe dogma Bisericii catolice care nu a încetat să separe evreei de creștini”⁵⁷, într-un spirit sincretic potrivit pentru consolidarea mitului iudeo-creștinismului, prin care creștinismul va fi supus în cele din urmă iudaismului.

Ceea ce ne arată marele istoric al iudaismului și specialist în cabala, Gershom Scholem (1897–1982), despre istoria secretă ce leagă frankismul de Revoluția franceză este într-un totu interesant:

O teorie nihilistă, sau, încă și mai bine, o mitologie, a croit, aici, din interior, drumul pentru importante grupuri evreiești către noua eră a progresului și civilizației franceze... Este de remarcat într-adevăr că în Europa centrală, în gru-

---

57. Charles Novak, *op. cit.*, pp. 123–132.

purile credincioșilor lui Frank, în Moravia, în Boemia și în Germania – unde și mediile luminate ale burgheziei evreiești acordau atenție anunțului sabbatean privind o anumită răsturnare – teoriile nihiliste se prezentau sub un aspect mult mai restrâns și curând se va realiza o joncțiune strânsă, chiar un amalgam între ideile de emancipare evreiască (aufklärung) venită de la Berlin și cea de metamorfoză frankistă a cabalei eretice. Această joncțiune, a cărei dovadă o găsim în unele manuscrise frankiste din Boemia și Moravia încă păstrate în limba iudeo-germană, aparține totuși deja generației Revoluției franceze.

Iar Scholem continuă cu un argument la fel de interesant despre evoluția doctrinei frankiste maturizate de atmosfera revoluționară:

Dar aș vrea să mai revin asupra „drumului către abis” în sensul pe care i-l dă Frank. Acest drum are pentru el și pentru adepții lui două aspecte: unul istoric și unul moral. Aspectul istoric își află expresia în speranța unei bulversări generale a tuturor raporturilor umane și, ceea ce este destul de caracteristic, în viziunea prăbușirii Bisericii catolice și a ierarhiei sale, față de care, așa cum am văzut, Frank se prefăcea că se supune. Nu trebuie deci să fim uimiți de faptul că frankiștii, fie că au rămas în iudaism sau că s-au botezat, au dezvoltat o psihologie foarte apropiată de cea a „iluminaților” revoluționari în Germania și în Franța... Posedăm o parafrază frankistă din cartea lui Isaiah scrisă în poloneză în timpul Revoluției franceze. Autorul vede în Revoluția franceză instrumentul care va putea traduce în realitate utopia maestrului său, și există o

evidentă simpatie din partea mediilor frankiste, evreiești sau cripto-evreiești față de Revoluție. Exact această simpatie față de ideile Revoluției este baza transformării gândirii, până atunci în mod esențial nihilistă, a acestui cerc. După ce se limitaseră până atunci la o propagandă clandestină în ghetou și la rituri subversive, se îndreptau acum spre alte căi, datorită contactului cu un conținut pozitiv al ideii de libertate, căreia trebuia să îi facă loc rapid ideea pur negativă pe care și-o făcuseră despre libertate primii frankiști.⁵⁸

Ceea ce explică parcursul, surprinzător la prima vedere, al verișorului lui Jacob Frank, membru al sectei. Moses Dobruska, pe numele său adevărat, provine din înalta burghezie evreiască; el a intrat în rândul nobilimii austriece, și, așa cum scrie Scholem, simbolizează sau concentrează în persoana sa întreaga mutație a cabalei frankiste. Frankist militant, el se convertește la catolicism în 1775, și a fost unul din purtătorii de cuvânt liberali cei mai cunoscuți din epoca iosefistă⁵⁹ în Austria.

Atunci când a izbucnit Revoluția franceză, arată Scholem, s-a dus la Strasbourg și a devenit unul din cei mai influenți iacobini. Și acesta rămânând tot timpul în legătură cu grupul său frankist, circulând chiar zvonul că trebuia să preia conducerea sectei după moartea lui Jacob Frank. Membru al partidului lui Danton,

---

58. Gershom Scholem, *Aux origines religieuses du judaïsme laïque, De la mystique aux Lumières, op. cit.*, pp. 233, 240–242.

59. Iosefismul – de la numele împăratului Iosif II – desemnează în Sfântul Imperiu romano-germanic subordonarea Afacerilor sociale, a religiei și a Bisericii față de administrația statului după principiile Rațiunii, așa cum era ea concepută în epoca Luminilor.

a urcat cu acesta din urmă pe eșafod în 1794, cu numele său de revoluționar, Junius Frey – ca evreu purta numele de Moses Dobruska; atunci când s-a făcut creștin, a fost înnobilit de către împăratul Austriei Iosif II și și-a luat numele de Franz Thomas von Schoenfeld.⁶⁰

Principala contribuție a lui Junius Frey la Revoluția franceză a fost literară și filosofică – ceea ce, în sine, face din el un contribuitor ideologic important deoarece, așa cum explică Scholem, Junius Frey devine, în timp record, un iacobin preeminent. Într-adevăr, abia ajuns în Franța, în 1792, el dobândește naționalitate franceză și o căsătorește pe sora sa Leopoldina, Ester (un simbol) pe numele său adevărat, cu un revoluționar iacobin important (și deputat al Convenției) cu care se împrietenește: François Chabot (1756–1794). Într-o notă pe care a scris-o în închisoare, la începutul anului 1794, François Chabot spunea despre Junius Frey:

Eu le-am spus (fraților Frey) povestea mea, ei pe a lor ; am aflat atunci că Frey cel mare (Junius), voind să sape tronul Germaniei, începuse prin a-i inspira lui Iosif II, al cărui consilier intim devenise, ideea să ruineze clerul. Am aflat că nu a vrut să-i fie ministru și că ridicându-se la înălțimea Revoluției franceze chiar în '84 și '85, a purtat război împotriva superstiției (e aici, poate, spune Scholem, o aluzie la aderarea sa la ordinul Iluminaților din Bavaria – dacă aceasta a avut loc, cum presupune Scholem⁶¹, dar și Charles

---

60. Gershom Scholem, *op. cit.*, p.242.

61. Conform lui Gershom Scholem este foarte plauzibil ca Junius Frey să fi trecut prin loja Illuminati din Weishaupt dar numele lui nu figurează pe nicio listă de membri. *Du frankisme au jacobinisme*, p. 40

Novak⁶² – al cărui principal obiectiv era să lupte împotriva „superstiției”, în sensul specific dat termenului în epoca Luminilor) și împotriva aristocrației nobiliare... Se retrăsese la Strasbourg unde a servit de minune cauza Iacobinilor. Ludovic de Strasbourg și alții au certificat ce a făcut pentru ei în vremurile cele mai critice ale luptei Iacobinilor împotriva clubului Feuillants (grup provenit din rândul iacobinilor, monarhist constituțional)⁶³.

Atunci când Junius Frey, fratele său Emmanuel și sora sa au ajuns în Franța, toate informațiile pe care le dau despre ei înșiși sunt pline de contra-adevăruri. De îndată ce pune piciorul pe teritoriul francez, Junius Frey își inventează un trecut de revoluționar care i-ar fi atras persecuții (ceea ce e o minciună totală). Face declarații de dragoste la adresa Franței și a Revoluției sale, precum aceasta:

Sunt un străin în casa voastră. Cerul casei mele natale e departe de aici, dar inima mi se aprinde la auzul cuvântului libertate, cuvântul cel mai mare și cel mai frumos din secolul XVIII, m-am legat de poala ei, și de la pieptul ei m-am alăptat.

Fără vreo ironie, am crede că îl auzim pe jurnalistul și polemistul – ce aparține categoriei de transfugi moștenitori ai asimilaționismului frankist (Haskala) – Eric Zemmour, clamându-și dragostea și fidelitatea față de Franța eternă, pentru a-și injecta mai bine în ea idei ce îi sunt străine și pentru a o distruge în cele

---

62. Charles Novak, *op. cit.*, p. 131.

63. Conform lui Gershom Scholem, *Du frankisme au jacobinisme*, *op. cit.*, p. 45.

din urmă.⁶⁴ El face, de altfel, în mod cu totul logic, fidel tradiției evreiești asimilaționiste din secolul XVIII, paralela dintre Israel (și oastea sa) și armatele revoluționare franceze de la 1792 (și 1804).⁶⁵

Așa cum a scris Gershom Scholem,

*acest Frey care vorbește ca un herald al libertății omului nu va întârzia deci să se familiarizeze cu invectivele patrioților francezi împotriva tiranilor și nu a ezitat să blameze amintirea împăratului Iosif, pe care, cu câțiva ani înainte, îl glorifica încă în poemele sale. Este o schimbare totală.*⁶⁶

În mod vizibil, această mare „dragoste” a lui Frey pentru Franța și idealurile ei revoluționare nu l-au convins pe Robespierre care a ordonat să i se taie capul, cu Danton și Chabot, în 1794.

Junius Frey și tatăl său nu sunt, evident, singurii frankiști care însoțesc epopoea revoluționară și transformările catastrofice pe care ea le va genera, istoric. Precum, spre exemplu, comandantul artileriei olandeze în armata lui Napoleon, locotenent-generalul Georges Alexandre Matuszewitz (1755–1819), fiul unui literat din Kopyczynce, unul din stâlpii sectei frankiste și confident al lui Jacob Frank⁶⁷.

Revenind la ce afirmă Vincent Peillon cu privire la logica

---

64. Despre rolul lui Eric Zemmour și al altor transfugi contemporani de stil Junius Frey, a se vedea: Youssef Hindi, „Qui sont les faiseurs d’opinion en France ?”, Arrêt sur Info, 31/05/2016.

65. Într-un interviu la Radio Courtoisie la 27/11/2011.

66. Gershom Scholem, *op. cit.*, p. 67.

67. Gershom Scholem, *Aux origines religieuses du judaïsme laïque*, *op. cit.* p. 214.

cabalistică și iluministă a religiei republicane, trebuie să adoptăm aici o nuanță importantă. Într-adevăr, Peillon are aerul de a pune pe un plan de egalitate iluminismul și cabala în ce privește influența lor ideologică asupra religiei republicane. Or, cum voi arăta în capitolul III, iluminismul de care este vorba și pe care îl vom regăsi în miezul gândirii republicane a suferit o puternică influență cabalistică.

Trebuie astfel să distingem curentul iluminist de Iluminații din Bavaria cărora li se atribuie un rol excesiv de important. Așa cum arată Charles Novak, în lista de Iluminați mulți sunt prezenți în loja frankistă fondată de Junius Frey, Ordinul Fraților Sfântului Ioan. Printre membri se află Ecker, ducele de Brunswick, prințul de Hesse, și poate chiar Junius Frey însuși, care ar fi avut porecla de Moses sau Arnold. Iar Novak face următoarea remarcă:

Un iluminism oricât de dezvoltat (ar fi el) nu înseamnă totuși putere și constanță. Deoarece, dacă ne uităm la sfârșitul deplorabil al lui Adam Weishaupt, fondator al Iluminismului, la Regensburg, și al mișcării sale dizolvate în 1786, putem spune că această mișcare nu a fost decât intelectuală și că a avut puțină influență directă asupra evenimentelor care au zguduit Franța revoluționară. În schimb, Ordinul și/sau mișcarea frankistă au fost mai puternice și ne putem întreba, pe bună dreptate, dacă nu a existat o luptă între cele două sau o complementaritate. Putem să înclinăm către a doua posibilitate, dacă luăm în considerare cazul prințului iluminat von Ysemburg, mare protector al lui Jacob Frank și al frankiștilor, pe punctul de a-i da lui Frank castelul de la Offenbach, care

*va cădea în dizgrație în 1813, atunci când prințul de Hesse l-a destituit transformându-i principatul în vasal al pământurilor sale, sub pretextul că a fost un fidel de-al lui Napoleon. După mine, atât diversitatea membrilor cât și practica politică a acestor persoane dovedesc faptul că Iluminismul a fost supraestimat, deoarece el nu a dezvoltat nici un sentiment de solidaritate, spre deosebire de Ordinul Fraților Sfântului Ioan sau de tovarășii lui Frank.*⁶⁸

Ne putem astfel pune întrebări despre originea, poate frankistă, pe plan ideologic, a Ordinului Iluminaților, care, trebuie să subliniem, a fost fondat de Adam Weishaupt în 1776, adică cu vreo zece ani după debutul predicilor lui Frank. Cu atât mai mult cu cât Iluminismul lui Weishaupt pare să se asemene mult cu doctrina frankistă, prin aceea că el combate, ca și sabbato-frankismul, Dogma și Legea⁶⁹ și că are ca „proiect” să răstoarne națiile și să dea jos prinții⁷⁰: proiect provenit din mesianismul evreiesc și continuat de sabbato-frankism. Iluminismul lui Weishaupt pretinde, în plus, că dezvăluie veritabila natură a lui Hrist și a Evangheliilor, ceea ce a făcut exact Junius Frey în loja sa iudeo-creștină și în scrierile sale (a se vedea infra). Să reținem

68. Charles Novak, *op. cit.*, pp. 131–132.

69. Charles Novak, *op. cit.*, p. 124.

70. Adam Weishaupt a scris: „Astfel, toți membrii acestor societăți (secrete) tind către același scop, sprijinindu-se unii pe alții, iar dorința lor este o revoluție universală; ei trebuie să încerce să domine invizibil, și fără aparența unor mijloace violente, asupra oamenilor de orice condiție, din orice nație, din orice religie...” Citat în Maurice Talmeyr, *op. cit.*, p. 21.

că această nouă hristologie cabalistă își află mai întâi sursa în cabala creștină (de origine evreiască) din secolul XV, și anterior, cu diverse variante, dar ideea rămâne aceeași: cabala ar fi „știința” ascunsă ce necesită o inițiere specială, dar care ar confirma dogmele creștine.

Astfel, principalul reprezentant al acestei cabale creștine în secolul XV, Pico de la Mirandola (1463–1494), care a fost inițiat de un evreu convertit (foarte obscurul Flavius Mithridate, asupra căruia vom reveni mai jos), a declarat:

*Nicio știință nu ne aduce mai multă certitudine cu privire la divinitatea lui Hrist decât magia și cabala.*⁷¹

Recunoscându-l pe Isus ca Mesia, precum și (aparent) Sfânta Treime, Jacob Frank și partizanii săi au obținut protecția episcopului Dembowski. Avem de-a face aici cu o tradiție cabalistă creștină, provenită din cercurile evreiești cabaliste, mult anterioară frankismului și iluminismului lui Weishaupt. Aceasta explică forța istorică a frankismului, care nu este decât prelungirea cabalei multiseculare și a mesianismului evreiesc. Prin comparație cu mișcarea mesianică sabbato-frankistă, iluminismul pare într-adevăr slab pe planurile politic, istoric și ideologic, deoarece nu este, cumva, decât rezultatul joncțiunii dintre franc-masonerie și cabala.

Există o prea mare focalizare asupra Iluminațiilor și li se atribuie, într-o viziune adeseori fantasmagorică, o importanță istorică și politică pe care cu siguranță nu au avut-o; ceea ce a avut

---

71. A se vedea Gershom Scholem, *Considérations sur l'histoire des débuts de la kabbale chrétienne* în *Pic de la Mirandole et la cabbale*, de Chaïm Wirszubski, Paris-Tel Aviv, Éditions de l'éclat, 2007, p. 447.

ca efect mai cu seamă ocultarea adevăratei puteri istorice și ideologice a cabalei și a frankismului.

Cabala și Revoluția

Junius Frey va transmite, într-un tratat politic despre care vom vorbi mai departe, o concepție cabalistă creștină cu traie frankiste, concepție pe care o regăsim la Iluminații din Bavaria și la fondatorii religiei republicane.

Dar, înainte de aceasta, o introducere în cabala creștină este necesară.

Cabala creștină

Putem să mergem înapoi pe urmele cabalei creștine în Spania secolului XIII, perioadă și loc de maturizare a cabalei, care coincide cu perioada de activitate a lui Moise Nahmanide, părintele mesianismului activ⁷².

În acest moment, în Spania, misionarul catolic Raymond Martin scrie în tratatul său *Pugio fidei* (*Pumnalul credinței*) că *Aggadabul* (învățămintele și povestiri rabinice) talmudic, și că *Midraș* (exegeză și interpretare biblică) poartă deja marca creștinismului⁷³. Gershom Scholem subliniază:

---

72. A se vedea Youssef Hindi, *Occident et Islam* – Vol. I: „Sources et genèse messianiques du sionisme. De l’Europe médiévale au Choc des civilisations”, cap. I: „Sources et genèse du sionisme, de la stratégie du Choc des civilisations et du mythe du judéochristianisme”.

73. Gershom Scholem, *Considérations sur l’histoire des débuts de la kab-*

Mistica laicității

este curios să observăm în această privință că Raymond Martin a trăit exact în țara (Catalonia) și în epoca în care a avut loc prima cristalizare a literaturii cabalistiche în cadrul cercului de gânditori evrei din jurul lui Nahmanide (1194–cca 1270) și că, totuși, ignora tot din existența cabalei – în vreme ce, în interesul activității sale misionare, a confiscat toate cărțile ce aparțineau comunității evreiești din Catalonia. Trebuia deci să se țină de Talmud pentru a face ca acesta să joace un rol de martor capital în doctrina creștină – un rol istoric pentru care Talmudul era la fel de puțin făcut ca și Cabala, aleasă mai târziu pentru a avea acest rol de către Pico de la Mirandola și urmașii săi.⁷⁴

În perioada de activitate a lui Abraham Aboulafia⁷⁵ (1240–1291) a demarat cu adevărat istoria cabalei creștine, cel puțin conform celei mai vechi mărturii (a lui Aboulafia însuși, care îi evocă într-un text pe unii din elevii săi care s-au convertit la creștinism). Într-adevăr, unii din elevii lui Aboulafia, care studiaseră sub conducerea sa către 1280 – an în care Aboulafia a încercat să se întâlnească cu Papa Nicolae II pentru a-i obține supunerea⁷⁶ și să îi elibereze pe evrei din exil pentru a-i repatria în Țara Sfântă

---

bale chrétienne in Pic de la Mirandole et la cabbale, cit., pp. 435–436.

74. Gerschom Scholem, *op. cit.*, p. 436.

75. Despre rolul și importanța lui Abraham Aboulafia, a se vedea Y. Hindi, *op. cit.*

76. Sabbataï Tsevi va face la fel în 1666 la Constantinople cu Sultanul, la fel cum David Reuveni și Solomon Molcho vor face cu papa, un rege și un împărat, între 1525 și 1532, după un procedeu altfel mai subtil, un comportament recurent și marcat de o *chutzpah* caracteristică. A se vedea: Youssef Hindi, *op. cit.* cap. I și II.

– la Capua, se convertiseră la creștinism, încercând să facă să pătrundă, în acesta din urmă, cabala.

Uneori s-a încercat, spune Scholem, să se dovedească că Aboulafia exercitase o anume influență asupra lui Arnaud de Villeneuve, celebru medic spaniol care s-a făcut franciscan și care, după ce a învățat ebraica, a crezut că poate, prin cabala, să îi convingă pe evrei despre adevărul Treimii⁷⁷. Dacă nu există vreo dovadă că Arnaud ar fi cunoscut scrierile lui Aboulafia, istoricul și specialistul în istoria evreilor din Spania, Itzak Baer (1888–1980), explică că Aboulafia, care trăise în Italia, fusese în legătură cu ioachimiții (mișcare milenaristă a franciscanilor) și cu franciscanii italieni.⁷⁸

Primul evreu convertit la creștinism care s-a referit explicit la cabală (folosind în maniera lui Aboulafia combinații de litere ebraice) este Abner de Burgos, convertit în 1320, care și-a luat numele de Alphonse Valladolid.⁷⁹

Un cabalist infiltrat la Vatican

În secolul XV, cu puțin înainte de intrarea lui Pico de la Mirandola pe scena Istoriei, niște cabaliști evrei convertiți la creștinism falsifică surse cabalistice pentru a le face să fie convergente cu dogmele creștine. Între ei, putem menționa lucrarea redactată în 1450 de maranul Pedro de la Caballería, cu titlul de *Zelus Christi* (*Zelul lui Hristos*) în care face o interpretare la *Trisagion*

---

77. Gerschom Scholem, *op. cit.*, p. 449.

78. Yitzhak Baer, *A history of the Jews in Christian Spain* (prima ediție în ebraică: 1945), Philadelphie, 1961, vol. I, p. 438.

79. Gerschom Scholem, *op. cit.*, p. 451.

(invocație liturgică, Isaiah, 6,3)⁸⁰. Alte texte cabalistice falsificate la începutul secolului XVI în Spania au fost menționate de istoricul Heinrich Graetz⁸¹.

Maestrul lui Pico de la Mirandola, citat mai sus, Flavius Mithridate, se situează în această descendență de evrei cabaliști convertiți la creștinism care au falsificat în mod deliberat textele cabalistice pentru a le face să conveargă cu dogmele creștine și să instaleze astfel cabala în miezul creștinismului, chiar la Vatican! Această cabală va deschide calea către fondarea iudeo-creștinismului în faze succesive.

Flavius Mithridate este un cabalist evreu convertit la creștinism care a devenit preot. A fost profesorul de ebraică al lui Pico de la Mirandola. Era un evreu sicilian cu numele de Samuel ben Nissim Abu'l Faradj, originar din Agrigento. Începând cu 1467, ia numele de Guglielmo Raimondo Moncada și apoi mai multe alte nume. A fugit de la Roma din cauza unei crime (nespecificate) de care era acuzat. Înainte de a fugi, se bucura de o oarecare influență la Vatican.⁸²

Chaïm Wirszubski (1915–1977), teolog și specialist în cabala din Evul Mediu și Renaștere, arată că cu cinci ani înainte de a face traducerea cabalistice pentru Pico de la Mirandola, Flavius Mithridate a rostit un jurământ (*Jurământ despre Patimile Domnului*) la palatul Vatican, în fața papei și a cardinalilor, în Vinerea Mare a anului 1481. Chaïm Wirszubski explică:

---

80. Gerschom Scholem, *op. cit.*, p. 457.

81. Heinrich Graetz, *Geschichte der Juden*, t. IX, p. 174. Citat de Gerschom Scholem, *op. cit.*, p. 468.

82. Gerschom Scholem, *op. cit.*, pp. 443–444.

În timpul acestui jurământ, el invoca pretinse dovezi evreiești secrete, extrase dintr-un Vechi Talmud precreștin, ce confirmă tainele Pătimirii lui Hristos. Atunci când vedem de câte ori și cu câtă dexteritate face Mithridate în așa fel încât, în cursul jurământului, să spună în latină ceva ce, chiar deformat, nu spuneau întotdeauna în ebraică citatele pe care le folosea, prezența în traducерile sale cabalistice a unor interpolări și a unor note ce vizau să lege cabala de dogma creștină nu este deloc surprinzătoare.⁸³

Pico de la Mirandola este identificat ca părinte al cabalei creștine pur și simplu pentru că nu se știe, în general, că el a avut un maestru evreu convertit; au existat de altfel discuții acasă la Pico cu alți evrei erudiți apropiați lui Mithridate.⁸⁴

Singularitatea lui Pico este de a fi fost primul cabalist creștin non-evreu. El a fost utilizat ca un cal troian la Roma mai ales și în Europa catolică în general. Deoarece trebuie să subliniem că faimoasa sa lucrare cabalistică (*Nouă sute de concluzii sau teze*) bazată pe textele cabalistice traduse de Mithridate⁸⁵ și care a apărut în 1486, a propus un sincretism creștin al tuturor religiilor și al tuturor științelor, incluzând cabala, operă pe care Pico înțelegea să o supună la Roma unei discuții generale.⁸⁶ Este prima etapă filosofică, înainte de cea politică inițiată de David Reuveni și Solomon Molcho în secolul XVI, de edificare a iudeo-creștinismului.

---

83. Chaïm Wirszubski, *Pic de la Mirandole et la cabbale*, cit., p. 163.

84. Gerschom Scholem, *op. cit.*, p. 472.

85. Gerschom Scholem, *op. cit.*, p. 444.

86. Gerschom Scholem, *op. cit.*, p. 435.

Or, exact acest proiect religios va fi apărat de fondatorii celei de-a III-a Republici

În secolul XVI, gânditorul, orientalistul și diplomatul Johann Albrecht Widmannstadt (1506–1557), sesizase pericolul acestei cabale creștine. Cu atât mai mult cu cât a fost pentru o vreme secretar al papei Clement VII și al Împăratului Carol Quintul, amândoi apropiați de-ai lui David Reuveni și Solomon Molcho – episod istoric deosebit de important în istoria debuturilor iudeo-creștinismului, ale sionismului și ale strategiei ciocnirii civilizațiilor. Johann Albrecht Widmannstadt, cu mare luciditate, după ce a inventariat și descris câteva elemente conceptuale ale cabalei, a scris: „Toate acestea le-am citat pentru a arăta în ce fel unele opinii absolut monstruoase au răsărit din cabala evreilor, precum un cal troian, pentru a ataca Biserica lui Hristos”.⁸⁷

Pico nu este în definitiv decât puntea dintre cabală și creștinătate, care face să circule această idee cultivată de cabaliștii evrei convertiți la creștinism începând cu secolul XIII: iudaismul esoteric se identifică cu creștinismul și îl confirmă.⁸⁸ Această cabală creștină se va răspândi apoi, începând cu secolele XV și XVI în Italia și în Franța, apoi, de la începutul secolului XVII, centrul cabalei creștine se deplasează în Germania și în Anglia⁸⁹, țări protestante.

Așa cum vom vedea, proiectul sincretic vehiculat de cabala creștină – deja bine implantată în Europa secolului XVII – va

---

87. Citat în Gerschom Scholem, *op. cit.*, p. 438.

88. Gerschom Scholem, *op. cit.*, p. 435.

89. Gerschom Scholem, *La kabbale, une introduction, origines, thèmes et biographies*, Gallimard, 2003, p. 316.

pătrunde în inima Republicii franceze via, mai cu seamă, lojele masonice.

De la cabala creștină la frankism

Jacob Frank și ai săi, în maniera cabaliștilor creștini de dinaintea lor, se vor converti în mod fals și vor adera la dogmele catolice pentru a obține protecția ierarhiei clericale, și vor pătrunde în nobilimea europeană pentru a accede la cele mai înalte funcții.

Cu aceasta sabbateenii și frankiștii nu inventează nimic; ei sunt continuatorii acestor cabaliști creștini descriși în secolul XVI de Widmannstadt fiind niște cai troieni cu scopul de a distruge Biserica și creștinismul. Totuși, frankiștii vor adăuga la aceasta, într-o primă fază, un nihilism de un gen special – la care se adaugă false convertiri în masă inițiate de Sabbatai Tsevi, pentru a distruge sistemul religios din interior – care va evolua și se va transforma, am văzut, pentru a însoți Revoluția franceză percepută de frankiști ca realizare istorică a visului lui Frank.

Vom regăsi în frankism, și mai ales cu Junius Frey, acest faimos sincretism religios cu aparență creștină pe care îl propovăduia Pico de la Mirandola, ce consta în a distruge orice ortodoxie, orice Biserică, orice dogmă, pentru a dezvălui „adevărata” religie a lui Iisus. Așa cum a scris Charles Novak apropo de Junius Frey, el visează să restaureze „adevărata” religie din Edom (nume dat Europei creștine în tradiția evreiască), golită de rățacirile creștine care au deformat adevăratele texte.⁹⁰

---

90. Charles Novak, *op. cit.*, p. 123.

Exact această doctrină, așa cum vom vedea în capitolul următor, va fi apărată de republicani, socialiști, liberali și progresiști de toate felurile, pentru a face din ea religia regimului.

Această fază de mutație a frankismului, finalitățile sale și căile pe care le va urma pentru a distruge instituțiile tradiționale, este bine rezumată, în mod impresionant chiar, de Gershom Scholem:

Concepția sa despre sabbatism îmbracă un aspect în mod hotărât nihilist. Sub „sigiliul tăcerii”, adevăratul credincios, care îl are pe Dumnezeu în taina inimii sale, poate traversa toate religiile, riturile și ordinele stabilite fără a adera la nici una, ci, din contră, anihilându-le din interior și instaurând astfel adevărata libertate (această noțiune fetișistă de „libertate”, atenție, este omniprezentă la Revoluționari și la teoreticienii republicani).

Religia constituită nu este decât o mantie care trebuie purtată și apoi aruncată pe drumul „cunoașterii sacre”, gnoza din punctul în care toate valorile tradiționale sunt anihilate în curentul de „viață”. El a propagat acest cult nihilist sub denumirea de „calea către Esau” sau „Edom” (lumea creștină occidentală), incitând la asimilare fără a crede cu adevărat, și așteptând miraculoasa renaștere a unui iudaism mesianic și nihilist ce se ivește din durerile nașterii unei bulversări universale.

Aceste concepții deschideau calea către fuziunea dintre ultima fază a mesianismului și a misticii sabbataiste pe de o parte, și, de pe altă parte, raționalismul contemporan și tendințele laice și anticlericale. Franc-masoneria, liberalis-

Youssef Hindi

*mul, chiar iacobinismul, pot fi considerate drept modalități diferite de a atinge același scop.*⁹¹

Exact acest scop a încercat Junius Frey să îl atingă.

Tratatul teologico-politic al lui Junius Frey

Bine instalat în mediile revoluționare franceze, ocupând un loc important în Clubul Iacobinilor, Junius Frey, cu încurajări de la prietenii săi revoluționari, redactează o carte în care teoretizează fundamentele teologice (în fapt cabalistice) ale democrației și ale Republicii. Lucrarea are ca titlu *Filosofia socială dedicată poporului francez (1793)*. Comentând această carte, Gershom Scholem explică: „această operă este animată, în pasajele referitoare la religie, de un radicalism luminat care, în ochii franckiștilor, nu contrazice defel mistica esoterică, ci, din contră, o completează.”⁹²

Revoluționarii și republicanii au avut, chiar imediat după izbucnirea Revoluției, ambiția de a institui o religie pentru a sub-întinde regimul și a-l face să trăiască; citim despre aceasta chiar din introducerea cărții lui Junius Frey; el scrie: „Fiecare guvernare este un fel de religie, care are propria sa teologie, propriul sistem de democrație și de libertate, după propria înțelegere a acestora...”⁹³ Junius Frey prezintă apoi bazele acestei religii a

---

91. Gershom Scholem, *La kabbale, une introduction, thème et biographies*, Gallimard, 2003, pp. 432–433.

92. Gershom Scholem, *Du frankisme au jacobinisme*, p. 73.

93. Junius Frey, *Philosophie sociale dédiée au peuple français*, Froullé, 1793, p. 7.

Republicii, care este un neocreștinism cabalistic, pe care îl vom regăsi, așa cum am spus deja, și trebuie să insistăm asupra acestui punct, la teoreticienii republicani din secolul XIX.

Junius Frey scrie în primul capitol care are ca titlu *Cercetări asupra câtorva materii principale ale filosofiei sociale*:

Înțelept și luminat, Hristos a văzut ceea ce Solon și Licurg au văzut cu siguranță, la fel ca el, dar nu au avut curajul de a trece la fapte, temându-se pentru viața lor. El a văzut acest pretins rău necesar și politic, acest monstru înspăimântător născut din identificarea religiei cu forma de guvernare, și s-a hotărât să îl repare. A simțit că pentru a face o constituție care să includă drepturile omului, care este singura adevărată, și care doar ea poate aduce fericirea, erau de făcut două lucruri: primul consta în a da la o parte toate obstacolele, iar a doua era de a-i întări chiar el principiile; nu putea să îndeplinească mai bine primul obiectiv decât separând religia de forma de guvernare⁹⁴ și făcând astfel să dispară această identificare vicioasă, care făcea din Dumnezeu, suveranul real al țării, și din Rege, reprezentantul său (pp. 41–42).

Câteva pagini mai încolo, el mai scrie:

Hristos revoluționar și al doilea martir al sănătoasei rațiuni, crucificat de preoții evrei și pretorul roman, ca dezorganizator al viclenei teocrații a păgânilor și a lui Moise... (pp. 47–48).

Vedem în aceste pasaje ideea că Hristos ar fi avut ca proiect

---

94. Despre suveranitatea divină și separarea puterilor, a se vedea: Youssef Hindi, *Les mythes fondateurs du Choc des civilisations*, cap.V.

politic instaurarea Drepturilor Omului, și ideea preluată de republicani conform căreia adevărata religie a lui Hristos ar fi o religie anticlericală și antimonarhică, pentru că Iisus s-a opus lui Sahredin, fariseilor, clerul din vremea sa, asimilat în gândirea lui Frey, cu Biserica catolică. În consecință, lupta împotriva Bisericii ar fi cumva continuarea luptei lui Iisus împotriva fariseilor.

Într-un alt pasaj, vedem că se afirmă sabbato-frankismul lui Junius Frey. Într-adevăr, conform antinomismului sabbato-frankist, el îl atacă pe Moise și atacă Legea torahică, pentru că sabbataismul și frankismul, după el, predică încălcarea sistemică a legilor din Torah, numită Torah facerii (*beriah*), considerând-o pe aceasta abolită și înlocuită de Torah a emanațiilor (*atzilut*) încă ascunsă și care se va arăta în ceasul vremurilor mesianice.

Cum frankismul, așa cum am explicat mai sus, a evoluat sub influența Revoluției, pare, de acum înainte, sub condeiul lui Frey, că era mesianică ar fi cea a Revoluției franceze ce anunță revoluția universală. Iar Legea ascunsă, acest adevăr ocultat, nu ar mai fi atunci Torah *atzilut* ci Luminile și Drepturile omului, această constituție pe care voia să o instaureze Iisus, după cum credea Junius Frey.

Iată pasajul în care Frey aduce reproșuri lui Moise și Legii sale, Torah:

Toate reproșurile noastre, din contră, vor cădea, în mod just și rațional, doar asupra lui Moise... cel care știa să acopere adevărul cu un vâl atât de des, atât de rezistent, încât a ajuns chiar și în zilele noastre, fără ca milioane de oameni să îl fi putut pătrunde; și azi milioane de oameni mai cred că

găsesc în aceste adevăruri celeste, diametral opuse adevărilor noastre terestre, instituirea și sprijinul regalității, contrararea naturii și tuturor principiilor (p. 32).⁹⁵

Gerschom Scholem comentează astfel acest pasaj și restul lucrării lui Junius Frey, în raport cu cabala și frankismul:

Moise este cel mai condamnabil, deoarece dintre toți legislatorii, el este cel care avea șansa cea mai mare: cea de a da formă unui popor întreg încredințat autorității sale vreme de patruzeci de ani în deșert, în izolare totală; el ar fi putut ghida acest corp inform către Lumini, or, a preferat să conducă în numele unei imposturi prezentate ca fiind de origine divină. Care era deci acest adevăr pe care Moise îl cunoștea și îl păstra pentru el? Filosofia Luminilor...Această critică, inspirată de filosofia Luminilor, înlocuiește, astfel, la Frey, doctrina Fraților asiatici (celălalt nume al lojei frankiste iudeo-creștine pe care Frey o fondase), dar fără să o abolească complet: aceasta identifica și ea secretele fizicii și ale alchimiei cu arcanele cabalei, considerată ca adevăr ascuns al doctrinei lui Moise. Să nu uităm că Jacob Frank însuși spunea la sfârșitul vieții (la 29 noiembrie 1790) că Israel primise „legile lui Moise care apasă asupra poporului și îi fac rău, dar Legea celui Veșnic este integră (temima), deoarece ea nu a fost niciodată proferată. (...) Este adevărat că vorbele lui Frey se inspiră de la Voltaire mai mult decât de la Frank, și că am putea să vedem aici semnul unei rupturi față de acesta; să amintim totuși că același personaj recurgea, în 1792 sau 1793, la o

---

95. Junius Frey, *op. cit.*, p. 32.

Youssef Hindi

*explicație naturalistă a fundamentelor cabalei, extrasă, așa cum am văzut, din textele Fraților asiatici*⁹⁶.

Cabala frankistă, transformată – schimbare de formă dar nu de esență – de Revoluție, va avea o influență de nebănuit asupra teoreticienilor din secolul XIX, și, la momentul respectiv, asupra Republicii înseși.

---

96. Gershom Scholem, *Du frankisme au jacobinisme*, pp. 73–74.

CAPITOLUL III

Secolul XIX mistic

La fel ca imediat după prăbușirea păgânismului și a Imperiului Roman, o epocă în care religiozitatea popoarelor nu se ridică deasupra unei primitive taumaturgii (pentru a relua cuvintele lui Henri Pirenne), secolul XIX, venind după Revoluția franceză care angajase un proces similar de prăbușire a catolicismului, a urmat la rândul său acest marș către declin.

După distrugerea instituției monarhice și slăbirea Bisericii de către Revoluție, natura având eroare de vid, emerg noi culte, noi credințe și dogme; umanismul, pozitivismul, marxismul, cultul Ființei supreme... Așa cum explică Vincent Peillon,

Profеți iluminați, mesii, preoți mari, clarvăzători: secolul XIX este bogat în multe talente religioase. În acest context de efervescență religioasă laicitatea își va găsi cel dintâi elan, ca proiect de a construi religia universală, liberală, umană, rațională, de care are nevoie Revoluția pentru a se împlini și Republica pentru a se fonda... Dar după 1848, adaugă el, în ciuda emergenței unei noi generații intelectuale și politice forjate la școala științei și a liberalismului, această căutare a unei religii a viitorului rămâne primă, în special la fonda-

Youssef Hindi

torii Republicii. Până și în tabăra cea mai avansată, și nu doar la filosofi sau la spiritualiști, la magi și la profeți, la cei care, ca Victor Hugo, comunică cu spiritele sau practică științe oculte. Emile Zola, înscris în a doua jumătate a secolului, și cunoscut pentru naturalism, este și el în căutarea religiei.⁹⁷

Mistica socialismului

Jean Jaurès (1859–1914), marea figură a socialismului francez, își afirmă și el misticismul atunci când scrie apropo de idealul socialist: „Dacă ni se spune că aici e un ideal mistic, răspundem că fără de ceea ce numim viață mistică, adică uniune arzătoare a sufletelor într-un ideal divin, întreaga viață nu este decât mizerie și moarte”. Și adaugă: „nu concep o societate fără religie, adică fără credințe comune care unește toate sufletele, legându-le de infinit, de unde vin și unde se duc.”⁹⁸

Există, desigur, variante și nuanțe în istorie și în gândirea socialistă, iar Jean Jaurès este, desigur, unul din socialiștii cei mai moderați din secolele XIX și XX. Socialismul său mistic nu este decât suprafața cea mai aparentă a altui lucru. Trebuie să ne îndreptăm către socialiștii evrei pentru a-i sesiza esența. Lucrările filosofului marxist Michaël Lowy sunt, în acest domeniu, obligatorii, pentru a înțelege istoria mistică și religioasă a mișcărilor socialiste din ultimele două secole.

El ne explică într-adevăr că:

---

97. Vincent Peillon, *Une religion pour la République*, pp. 43-44.

98. Jean Jaurès, *La Question religieuse et le Socialisme*, Paris, Minuit, 1959, pp. 31, 55.

Mistica laicității

mesianismul evreu conține două tendințe deopotrivă intime legate și contradictorii : un curent restaurator, orientat către restabilirea unei situații ideale din trecut, o vârstă de aur pierdută, o armonie edenică ruptă, și un curent utopic, ce aspiră să devină un viitor în mod radical nou, o stare de lucruri care nu a existat niciodată. Proporția dintre cele două tendințe poate varia, dar ideea mesianică nu se cristalizează decât pornind de la combinarea lor. Ele sunt de neseplat, într-un raport dialectic în mod remarcabil pus în evidență de Scholem: „Chiar și curentul restaurator vehiculează elemente utopice și, în utopie, lucrează factori de restaurație... Această lume nouă presupune încă aspecte care țin în mod clar de lumea veche, dar această lume veche nu mai este nici ea identică cu trecutul lumii ; e mai degrabă un trecut transformat și transfigurat de visul strălucitor al utopiei... Conceptul ebraic – biblic și cabalistic – de tikkun (deopotrivă restaurație, reparație și reformă) este expresia concentrată a acestei dualități a tradiției mesianice.

Mesianismul activ, agravat de cabala lurianică, este cel ce va da naștere teoriei acțiunii poporului evreu, apoi a non-evreilor – în special, în socialism, masele proletare. Filosofia evreului marxist Georg Lukacs (1885–1971) va vorbi despre proletariat ca de un „purtător al mântuirii sociale a omenirii” și „clasă-mesia a istoriei lumii”⁹⁹ – cu scopul de a grăbi vremurile mesianice.

---

99. Georg Lukacs, *Le bolchevisme comme problème moral*, 1918, trad. franceză, publicat în: Michaël Lowy, *Pour une sociologie des intellectuels révolutionnaires: l'évolution politique de Gyorgy Lukacs*, 1909–1929, Paris, Presses Universitaires de France, 1976, p. 310.

De altfel, din cabala lurianică s-a ivit această concepție despre tensiunea ce rezultă dintr-o mișcare cosmo-istorică de reparație universală, pe care o vom regăsi în mitologia revoluționară socialistă.

Cu frankismul, transformat de Revoluția de la 1789, mijloacele și formele de „reparație” (*tikkun*) ce trebuie folosite își vor schimba oarecum formele, fie într-o formă anarhică și nihilistă, în dreapta linie a frankismului, fie una instituțională, reformistă și progresistă, precum republicanismul.

Iar Michaël Lowy continuă punând în evidență legătura dintre acest mesianism evreu și socialism:

În gândirea libertară regăsim exact o combinație asemănătoare între conservatorism și revoluție, așa cum subliniază de altfel Karl Mannheim (sociolog evreu ungar, 1893–1947); la Bakunin, Proudhon sau Landauer, utopia revoluționară este însoțită întotdeauna de o profundă nostalgie față de formele trecutului pre-capitalist, ale comunității țărănești tradiționale sau ale artizanatului; la Landauer toate acestea merg până la apologia explicită a Evului Mediu! În realitate, cea mai mare parte din gânditorii anarhiști integrează în miezul demersului lor o atitudine romantică față de trecut... Inclusiv marxismul, contrar a ceea ce gândim în mod obișnuit. Totuși, [...] la Marx și discipolii săi această dimensiune este revitalizată prin admirația lor pentru industria și progresul economic aduse de capital...¹⁰⁰

---

100. Michaël Lowy, *Messianisme juif et utopies libertaires en Europe centrale*, pp. 6–7.

Mistica laicității

Există aici o evidentă dialectică între capitalism și marxism; marxismul s-a hrănit istoric din capitalismul modern – și i s-a opus – și din avatarul acestuia: revoluția industrială. Capitalismul și marxismul s-au hrănit în fapt și unul din celălalt într-o opoziție dialectică, pe planurile istoric, ideologic și geopolitic, până la căderea Zidului Berlinului. Tendința anarhistă a socialismului este fără nicio îndoială cea care rămâne cea mai fidelă mesianismului catastrofic al frankismului de dinainte de transformarea sa, rezultat al fuziunii sale cu Luminile.

Suntem uimiți de acest aspect citindu-l pe Bakunin (1814–1876), într-atât de mult ne sare în ochi sabbato-frankismul său. Am putea crede că îl parafrazează pe Jacob Frank, atunci când scrie:

„Pasiunea distrugătoare este o pasiune creatoare”, sau, mai mult, „Nu cred în Constituții sau legi...Avem nevoie de altceva: pasiunea, viața, o lume nouă fără legi și deci liberă.”¹⁰¹

Jacob Frank spunea cu un secol înainte de Bakunin: „Nu am venit în Polonia decât pentru a extirpa toate legile și toate religiile, iar dorința mea este de a aduce viața în lume.” (Kraushar, I, 308).¹⁰²

Cum am menționat în capitolul precedent, acest mesianism catastrofic al frankismului își are sursa chiar în *Talmud* și bineînțeles în cabală. Pentru a ne reaminti, citez din nou din Midraș (comentariu biblic) Tehilim (despre Psalmul 45, 3): „Îl întreabă pe Dumnezeu: când ne vei trimite Mântuirea? Și Dumnezeu răs-

101. Michaël Lowy, *op. cit.*, p. 8.

102. Dans Gershom Scholem, *Aux origines religieuses du judaïsme laïque*, p. 212.

punde: atunci când veți fi coborât cel mai jos cu putință, în acel moment vă voi aduce Mântuirea”.

Catastrofa, depravarea generalizată, sunt, în tradiția eshatologică evreiască, condiția prealabilă timpurilor mesianice și mântuirii. Există, explică Scholem, anumite interpretări care oferă o lectură nouă Psalmului 156: 7 în locul versiunii tradiționale conform căreia în era mesianică „Domnul îi eliberează pe prizonieri” (*matir assurim*), se va citi „Domnul ridică interdicțiile” (*matir issurim*)¹⁰³.

Iar Bakunin duce mai departe toate acestea, pe urmele lui Jacob Frank.

Trebuie să fim uimiți să aflăm, în miezul gândirii socialiste, mesianismul evreu sub forma sa frankistă, atunci când știm că exact în Europa centrală – unde s-a născut și s-a implantat frankismul – s-au născut mișcările socialiste?

Pentru cea mai mare parte dintre gânditorii socialiști, ne spune Lowy,

nu existau decât două soluții posibile (în cadrul neo-romantismului): fie o revenire la propriile sale rădăcini istorice, la propria sa cultură, naționalitate sau religie ancestrală, fie aderarea la o utopie romantico-revoluționară cu caracter universal. Nu este de mirare, explică Lowy, că un anumit număr de gânditori evrei de cultură germană apropiați de romantismul anti-capitalist au ales simultan aceste două căi sub formă de redescoperire a religiei evreiești (mai ales a interpretării restauratoare-utopice a mesianismului) și de sim-

---

103. Citat de Michaël Lowy, *op. cit.*, p. 8.

Mistica laicității

patie sau identificare cu utopii revoluționare (mai ales liber-tare) profund încărcate de nostalgia trecutului – cu atât mai mult cu cât aceste două căi erau structural omoloage. Acest dublu demers caracterizează mai mulți gânditori evrei din Europa centrală care constituie un grup extrem de heterogen și totuși unificat prin această problematică comună: putem regăsi printre ei unele din cele mai mari minți ale secolului XX: poeți și filosofi, conducători revoluționari și ghizi religioși, Comisari ai Poporului și teologi, scriitori și cabaliști și chiar scriitori-filosofi-teologi-revoluționari: Franz Rosenzweig, Martin Buber, Gershom Scholem, Gustav Landauer, Walter Benjamin, Franz Kafka, Ernst Toller, Ernst Bloch, Georg Lukacs¹⁰⁴.

Ultimii trei, Ernst Toller, Ernst Bloch și Georg Lukacs, care sunt, așa cum subliniază Lowy, evrei asimilați ateï-religioși anar-ho-bolșevici, contrar celorlalți precitați, își abandonează identi-tatea evreiască păstrând totuși o legătură obscură cu iudaismul... Nimic uimitor atunci când se cunoaște originea asimilaționis-mului evreiesc european și legătura sa de rudenie cu frankis-mul. Lowy explică că „ateismul lor religios (termenul este al lui Lukacs) se hrănește cu referințe deopotrivă evreiești și creștine” – după modelul cabaliștilor convertiți la creștinism, al frankiștilor, inclusiv Junius Frey, așa cum am văzut – iar evoluția lor politică îi conduce la o problematică de sinteză între cele două (ceea ce e valabil și pentru Walter Benjamin)¹⁰⁵.

---

104. Michaël Lowy, *op. cit.*, p. 11.

105. Michaël Lowy, *op. cit.*, p. 12.

Mai multe mărturii contemporane cu Georg Lukacs îi dezvăluie mesianismul febril și apocaliptic. Marianne Weber (soția sociologului) îl descrie pe Lukacs din anii 1912–1917 ca pe un gânditor „agitat de speranțe eshatologice în ce privește venirea unui nou Mesia” și pentru care „o ordine socialistă fondată pe fraternitate este preconditionia Mântuirii”... Acest mesianism materialist este denumit chiar de Lukacs „religiozitate atee”. Cu ocazia unei conferințe din 1918 el aduce omagiu anabapțiștilor (curent creștin evanghelic) și revendică imperativul lor categoric: „a-l face chiar în acea clipă pe Dumnezeu să coboare pe pământ, din Împărăția sa”¹⁰⁶.

În aceeași perioadă, cea a crizei revoluționare din 1918–1919 în Germania, Gustav Landauer (1870–1919), socialist anarhist evreu german, este, ca și Lukacs, pătruns de o febră mesianică și compară „spiritul Revoluției” cu acțiunea „vechilor profeți”. El scrie, în ianuarie 1919, în noua prefață la reeditarea *Apelului la socialism*:

*Haosul este aici..., iar Spiritele se trezesc...că din Revoluție vine Renașterea... că din Revoluție ne vine Religia – o Religie a acțiunii (pe care o putem asimila cu cabala lurianică), a vieții, a dragostei, care ne face fericiți, care poartă Mântuirea și care trece peste orice.*¹⁰⁷

Vom termina (dar am putea să facem o listă mai lungă) cu filosoful teolog (și cabalist) evreu german Franz Rosenzweig (1886–1929), pentru care revoluția rimează cu venirea lui Mesia; el se exprimă astfel cu privire la revoluția bolșevică (ai cărei pro-

---

106. Michaël Lowy, *op. cit.*, p. 36.

107. Michaël Lowy, *op. cit.*, p. 22.

tagoniști, în majoritate zdrobitoare, erau evrei; fapt recunoscut azi de intelectualii israelieni¹⁰⁸):

Nu e o întâmplare dacă acum, pentru prima dată, s-a început transformarea exigențelor Împărăției lui Dumnezeu în exigență a actualității. Doar în acest moment au fost întreprinse aceste acte de eliberare care, fără să fie chiar ele Împărăția lui Dumnezeu, constituie totuși condițiile pentru venirea acesteia. Libertate Egalitate Fraternitate, care erau cuvinte-cheie ale credinței, au devenit cuvintele de ordine actuale, impuse printr-o grea luptă, unei lumi leneșe, cu sânge și lacrimi, cu ură și pasiune arzătoare, în lupte neterminate.¹⁰⁹

Vedem aici legătura de rudenie stabilită între Revoluția de la 1789 și revoluțiile socialiste din secolele XIX și XX, un proces istoric și revoluționar mesianic demarat cu Revoluția franceză și care trebuie să se încheie printr-o revoluție mondială, totală, revoluție universală în care revoluția bolșevică (așa cum afirmă Rosenzweig) nu ar fi decât o etapă, chiar dacă trebuie să treacă prin sânge, lacrimi și ură...

Reflecția lui Gershom Scholem despre acest mesianism subiacent este pătrunzătoare – prea puțini au știut să o perceapă – în primul rând cei care erau prinși, fără să știe, în acest curent apocaliptic, adică chiar credincioșii religiei socialismului – atunci când scrie:

---

108. A se vedea articolul lui Steve Plocker, „Stalin's jews”, în ziarul israelian *Yediot Aharonot*, 21/12/2006. Articol preluat de pe situl de informare israelian *Israel Opinion*.

109. Franz Rosenzweig, *Stern der Erlösung*, III, p. 35, citat de Michaël Lowy, *op. cit.*, p. 15.

Youssef Hindi

mesianismul își arată în epoca noastră puterea, exact prin reapariția sa sub forma apocalipsei revoluționare, și nu sub forma utopiei raționale (dacă se poate numi așa) a progresului veșnic care a fost un fel de erzaț al mântuirii în epoca Luminilor.¹¹⁰

În clar, Rațiunea care a generat pozitivismul elitelor și care fusese prezentată popoarelor din Occident ca punct culminant al evoluției spiritului uman, nu a fost decât o *kellipah* (o coajă) ce acoperă esența religioasă, mesianică și apocaliptică a Revoluției progresiste și mondiale. Faza istorică ce debutează cu Luminile a fost acoperită cu o minciună utopică imperceptibilă dar care a sfârșit prin a dispărea odată cu promisiunile neîndeplinite și amânate fără termen.

Mistica republicană

Vincent Peillon afirmă, pe bună dreptate, că nu avem cunoștință despre religiozitatea profundă a secolului XIX deoarece confundăm antireligiozitatea cu anticlericalismul.

Aspect confirmat și de istoricul și politologul René Rémond (1918–2007) atunci când explică că „anticlericalismul nu era nici o tactică oportună, și nici o manevră ingenioasă: era o cauză demnă de sacrificii, aproape o credință, dacă nu o religie chiar”.¹¹¹

---

110. Gershom Scholem, „Considérations sur la théologie juive”, în *Fidélité et Utopie*, Paris, Calmann-Lévy, 1978, pp. 254.

111. René Rémond, *L'Anticléricalisme en France de 1815 à nos jours*,

În cele din urmă, republicanii vor fi înțeles foarte repede că acestei Revoluții îi lipsește exact o religie bine stabilită, revoluție care cu atâta greutate acționează asupra istoriei Franței. Evident, așa cum subliniază René Rémond, anticlericalismul nu e suficient, el nu e un proiect pozitiv. Astfel, republicanii se vor îndrepta către un neo-creștinism, în spatele căruia se ascunde cabala, religia care se va substitui catolicismului.

Iluminismul cabalistic republican

Înainte de orice, trebuie să deosebim iluminismul de care am vorbit în capitolul precedent, adică cel al lui Adam Weishaupt, și iluminismul din secolele XVI și XVII, al cărui principal reprezentant este Jakob Böhme (1575–1624), care amestecă teosofia cu mistica și cu alchimia.¹¹²

Acest al doilea iluminism, care va fi între timp marcat de cabală, îi va influența pe unii republicani. Port-drapelul iluminismului în mediile intelectuale republicane este Louis-Claude de Saint-Martin (1743–1803), zis „Filosoful Necunoscut”. Acest curent iluminist, numit „martinism”, a fost fondat nu de Saint-Martin, ci de teologul și taumaturgul evreu maran Martinès de Pasqually¹¹³ (1727–1774) – fondator, în 1761, al ritului inițiativ iluminist Ordinul Cavalerilor Masoni Aleși Cohen din Univers.

Paris, Fayard, 1976, p. 7.

112. Jakob Böhme este considerat ca precursor al ezoterismului creștin din secolul XVII. El predică o teosofie creștină care, prin definiție, exclude orice intermediar (preot) între om și Dumnezeu.

113. Charles Novak, *Jacob Frank, le faux messie*, p. 132.

Martinès l-a influențat pe Saint-Martin care a fost de altfel secretarul său.

Și exact Martinès, între alții, îl va iniția pe Saint-Martin în cabală... Charles Novak scrie în această privință:

Louis Claude de Saint-Martin, în lucrarea „Cartea Erorilor și Adevărilor”, atunci când scrie că Iisus a proclamat reconstrucția morală a Templului în trei zile, era vorba de reconstrucție „cu inima”. Despre valoarea gematrică a lui 32, număr folosit în prima frază din Sepher Yetsira (celebru tratat cabalistic), „Pe 32 de cărări minunate...”; detalii care ar putea dovedi o puternică influență a Cabalei asupra lui Saint-Martin sau o influență cabalistică asupra Noului Testament, chiar asupra amândurora în același timp.¹¹⁴

De altfel, între principalii fondatori ai lojei masonice frankiste a lui Junius Frey, Ordinul Fraților Asiatici, există un număr oarecare de credincioși ai lui Saint-Martin ce aparțin nobilimii austriece.¹¹⁵

Ceea ce scrie Vincent Peillon apropo de Saint-Martin îl situează în epoca și, din punct de vedere ideologic, între cabala lurianică-frankistă și socialism:

Pentru Saint-Martin există o degenerescență catolică, iar adevărul creștinism va fi o religie universală. Regăsim la el numeroase teme pe care le vom regăsi la republicani și socialiști: vârsta de aur nu este în urma noastră ci în fața noastră; omului îi revine ca, folosindu-și libertatea, să facă

---

114. Charles Novak, *op. cit.*, p. 103.

115. Gershom Scholem, *Du frankisme au jacobinisme*, p. 29.

Mistica laicității

*acea istorie care îi va permite să-și regăsească unitatea și viața divină.*¹¹⁶

Saint-Martin scrie în 1795 apropo de Revoluție că este „plin de speranța că aceasta va realiza idealul mistic care este în sufletul său și că va ajunge la o nouă formă de religie”.¹¹⁷

Regăsim aici conceptul lurianic și sabbato-frankist de distrugere prealabilă a religiei; aici este vorba de cea a Edom (Europa creștină). Non-evreii și religiile lor sunt și ele desemnate în sabbato-frankistă ca *kelippot* (plural de la *kelippah*, scoarțe, coji) ce trebuie distruse pentru eliberarea religiei adevărate care era ascunsă de aceste „erezii” și purtătorii lor.

Este cumva realizarea proiectului lui Frank cu acest ideal mistic al Revoluției menite să ajungă la o nouă formă de religie, pentru că Jacob Frank a declarat explicit:

*„Hristos pe care îl cunoașteți v-a spus că a venit să elibereze lumea din mâinile lui Satana; dar eu, eu am venit pentru a o elibera de orice lege și de orice statut în vigoare până acum. Trebuie să distrug tot și atunci se va arăta Dumnezeu cel bun.” (Kraushar, II, 132). În apa turbure se pescuiesc cei mai buni pești; la fel, atunci când lumea întreagă va fi scăldată în sânge vom putea pescui acel ceva care ne aparține (Kraushar, I, 122).*¹¹⁸

---

116. Vincent Peillon, *Une religion pour la République*, p. 62.

117. Saint-Martin, *Lettre à un ami ou considérations politiques, philosophiques et religieuses sur la Révolution française*, Paris, 1795, p. 1. În: Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 62.

118. Citat în Gershom Scholem, *Aux origines religieuses du judaïsme laïque*, pp. 212-213.

Acest ideal mistic de care vorbește Saint-Martin și care trebuie să se realizeze prin Revoluție introduce, ne spune Vincent Peillon, „o speranță de care generația de la 1830 va avea mare nevoie pentru a regăsi gustul pentru acțiune”¹¹⁹.

Saint-Martin se apropie și mai mult de frankism atunci când scrie:

*Cred că mâna sa echitabilă (cea a Revoluției „providențiale”) are ca scop să distrugă abuzurile care infectaseră vechea guvernare a Franței în toate părțile: abuzuri prin care ambiția preoților și malversațiile lor au avut rolul prim. Cred că după ce vor fi fost extirpate aceste abuzuri atât de majore, Providența va da Poporului francez, și prin urmare multor altor popoare, zile de lumină și de pace.*¹²⁰

Vincent Peillon explică: „opera politică a Revoluției este deci, inclusiv în versantul ei aparent religios, o operă de regenerare religioasă condusă de Providența însăși, o operă de vindecare.”¹²¹

Această concepție religioasă de expiere, această viziune mistică privind istoria revoluționară, este a celor ce au clădit cei dintâi viitoarea religie republicană, mai cu seamă Edgar Quinet, care va fi cumva puntea de legătură dintre iluminismul cabalistic al lui Saint-Martin și Ferdinand Buisson, artizanul final al religiei laice și al legii din 1905 privind separarea Bisericii de Stat.

---

119. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 62.

120. Saint-Martin, *op. cit.*, p. 1.

121. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 63.

Neo-creștinismul kabbalistic: matrită a religiei republicane

Între acești republicani „creștini” îl avem pe Claude-Henri de Rouvroy Saint-Simon (1760–1825), autor al lucrării *Noul Creștinism* (1825), în care propune să se îmbunătățească cât mai prompt și mai complet cu putință existența morală și fizică a clasei celei mai numeroase¹²²; pentru aceasta, este important, explică Peillon, să nu se separe spiritualul de temporal.¹²³ Dar Saint-Simon exclude „religia catolică, apostolică și romană”, pe care o descrie ca „erezie creștină” și „parte a creștinismului degenerat”.¹²⁴

Așa cum am arătat mai înainte, ideea că catolicismul ca și toate celelalte ortodoxii ar fi erezii (de doborât) vine de la cabala frankistă care a accentuat o tendință deja prezentă în cabala creștină; este exact poziția lui Junius Frey – pe care Saint-Simon și Saint-Martin au aerul de a-l prelua cuvânt cu cuvânt – , cel care vorbește, în tratatul său din 1793, despre

*degenerarea acestei religii a lui Hristos, singura sfântă și civică... această degenerare care a îngropat într-un colț al Compendiumului scolastic punctul, principiul de moralitate și de fericire umană care constituie vechea doctrină a lui Hristos.*¹²⁵

---

122. Saint-Simon, *Le Nouveau Christianisme*, Paris, Seuil, 1969 (1825), p. 145.

123. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 77.

124. Saint-Simon, *op. cit.*, p. 150.

125. Junius Frey, *Philosophie sociale dédiée au peuple français*, cit., p. 44.

Proiectul lui Saint-Simon este să stabilească „o dogmă mai largă decât dogma catolică, un cult mai complet decât cultul catolic”.¹²⁶ Aceasta în dreapta succesiune a cabalei creștine, deoarece Pico de la Mirandola propusese, în secolul XV, via cabala, un sincretism creștin al tuturor religiilor și al tuturor științelor pe care înțelegea să îl supună la Roma unei discuții generale.

Pentru saint-simonianul Philippe Buchez (1796–1865) și discipolii săi, Revoluția din 1789 este debutul „realizării sociale a Evangheliei”¹²⁷. Iar Vincent Peillon scrie apropo de Buchez:

el se angajează în acțiunea politică, militând în societățile secrete, fondând loja Prietenii Adevărului, creând Carboneria (mișcare inițiativă și secretă) franceză. Egalitatea și fraternitatea sunt înscrise în religia care, pentru a se realiza, trebuie să conducă la sfârșitul luptei de clasă. În interpretarea pe care o dă Revoluției, Buchez preferă 1793 față de 1789, comunitarianismul față de individualism. Iacobinismul este cel care realizează ideea creștină de comunitate egalitară și fraternă, chiar dacă nu este încă, în acest stadiu, „decât un catholicism inconștient și inconsecvent”...¹²⁸

Nu este, prin urmare, surprinzător să regăsim, sub condeiul lui Saint-Simon și Buchez, gândirea și doctrina iacobinului dominant Junius Frey, deși Vincent Peillon nu evocă niciodată existența (pe care nu o poate totuși ignora) unui personaj atât de important în istoria iacobinismului și prin urmare a Republicii.

---

126. Saint-Simon, *op. cit.*, p. 97.

127. Citat de Frank Paul Browman, *Le Christ des barricades*, 1789–1848, *Le Cerf*, 2016, p. 197. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 79.

128. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 79.

Există, în acest domeniu, Pierre-Simon Ballanche (1776–1847), cel care va exercita o influență asupra saint-simonienilor și care a fost intermediarul gândirii lui Saint-Martin.¹²⁹

Ballanche, explică Peillon, stabilește o perfectă continuitate între Evangheliile și Revoluție, sensul revoluționar al Evangheliei. Pentru el, ca și pentru tradiționaliști, adevărul vine din trecut... dar acest trecut nu are același sens.

O astfel de viziune amintește de cea a mesianismului evreu prezent în socialism (supra). Și regăsim încă o dată, și cu Ballanche, această idee apărută de Junius Frey, conform căreia învățătura lui Iisus constă într-un refuz al teocrației, și, în plus, desigur, al abolirii castelor.¹³⁰

Gândirea lui Ballanche este rezumată astfel de Peillon:

Singurul mod de a salva Revoluția, de a-i da un sens, de a nu rămâne la ruine, la violență sau la răzbunare, de a nu cădea în apologia sacrificiilor, a războaielor, a sângelui, a călăului, este de a-i da un sens providențial, religios (așa cum a făcut Saint-Martin înaintea lui), de a face din ea o eră nouă. El propune să se scrie religia acestei noi epoci a spiritului uman, caracterizată de „confruntarea generală”, egalitatea tuturor oamenilor.¹³¹

Maturarea religiei laice

Prima jumătate a secolului XX, în timpul căreia republicanii

---

129. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 61.

130. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 74.

131. *Ibid.*

vor căuta să facă din acest neo-creștinism religia regimului, se va sfârși după eșecul Revoluției de la 1848, care va da naștere unei efemere Republici a II-a (1848–1852).

Edgar Quinet (1803–1875), care va avea o puternică influență asupra lui Jules Ferry și Ferdinand Buisson, ia act de această realitate: religia istorică și politică a Franței este catolicismul, iar nicio altă religie nu poate să o înlocuiască. Propune o soluție radicală: separarea absolută a societății ecleziastice de societatea laică, a Bisericii de Stat.

Totuși, dacă scopul este de a goni, așa cum o va face Jules Ferry, Biserica din Școală, Edgar Quinet propune, prin intermediul Școlii laice, învățarea „creștinismului universal”, ceea ce numește el „socialismul umanității moderne”.¹³²

Obiectivul este de a alunga catolicismul și Biserica, dar nu și religia. Pentru a înțelege scopul religios al Instrucției publice (în zilele noastre, Educația națională), trebuie, înainte de a continua, să subliniem, așa cum face Peillon, că Quinet, inițiat în franc-masonerie în 1848, crede, așa ca alți iluminiști,

*în ideea unei revelații primare universale care se va manifesta deopotrivă prin istorie și prin natură... el crede, mai mult, că această revelație va fi elucidată de luminile Rațiunii...*¹³³

În proiectul de învățământ al lui Quinet, regăsim în mod foarte net acest mesianism activ al cabalei lurianice ce face din om motorul istoriei și al venirii Raiului pământesc. Vorbim aici

---

132. Edgar Quinet, *L'Enseignement du peuple*, 1850, p. 188. Citat de Vincent Peillon, *op. cit.*, pp. 140–141.

133. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 63.

Mistica laicității

de Omul erijat în Dumnezeu/Mesia ce își clădește singur devenirea și destinul. Am văzut în ce fel socialismul va face din masa proletară, cel puțin în teorie, motorul istoriei. Cu Edgar Quinet, este vorba de o versiune republicană a cabalei lurianice. Astfel, el vrea, prin Educația laică, să clădească în fiecare elev un mântuitor, adică să creeze feluriți mesia republicani... El scrie într-un capitol care are ca titlu „Mântuitorul” că „avem nevoie să clădim în fiecare om exact un mântuitor, un mediator,...trebuie ca el să poată purta fără să se încline o nouă omenire”.¹³⁴

Trebuie să subliniem megalomania unui astfel de proiect sau neliniștitoare și periculoasa nebunie a unei astfel de ambiții ce merge împotriva legilor și fundamentelor antropologice a căror încălcare pune în pericol societatea.

Avem, rezumată, o expresie a mesianismului activ în cea mai pură expresie a sa. Un cabalist asumat și coerent cu propria sa mistică nici nu ar fi putut să se exprime altfel.

---

134. Edgar Quinet, *op. cit.*, p. 150. Citat de Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 141.

CAPITOLUL IV

Laicitatea. O religie în inima Republicii

Cealaltă figură, alături de Edgar Quinet, care pune ultimele cărămizi ale religiei ce se va instala în miezul celei de-a II-a Republici este Pierre Leroux (1797–1871), un republican socialist pe care l-am citat mai sus și care afirma că societatea fără religie este o pură abstracție, o himeră care nu a existat niciodată. El propune, deci, la rândul lui, „o religie a viitorului care nu va fi creștinismul”.¹³⁵ Este vorba deci de a doborî „creștinismul care acaparase, în ochii tuturor, numele și ideea de religie”¹³⁶ și de a o înlocui prin această religie a Revoluției... pentru că pentru Pierre Leroux „Revoluția în întregimea ei este o religie în germen”.¹³⁷

Ferdinand Buisson îl va întâlni în Elveția pe Pierre Leroux, dar și pe Edgar Quinet în vremea exilului lor. El va fi cel ce va împlini proiectul religios republican ale cărui prime relee vor fi fost Quinet și Leroux.

---

135. Pierre Leroux, *Aux philosophes, aux artistes, aux politiques* (cit.), „De la philosophie et du christianisme”, p. 166. Citat de Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 81.

136. Pierre Leroux, *loc. cit.*, p. 200.

137. *Ibid.*

Ferdinand Buisson și desăvârșirea religiei republicane

Ferdinand Buisson (1841–1932) a fost confondatorul și președintele Ligii Drepturilor Omului, președinte al Ligii Învățământului (1902–1906), director al Învățământului primar (1879–1896) sub președinția lui Jules Ferry și în 1905, președinte al comisiei parlamentare însărcinate cu separarea Bisericilor de Stat.

Sub acoperirea unui protestantism reformat (care rupe cu luteranismul și calvinismul), Ferdinand Buisson va promova un neo-creștinism pe care l-am prezentat. El se înscrie în acest fel în lunga tradiție a cabalei creștine, accentuată de frankism, care pretinde că dezvăluie adevăratul creștinism doborând catolicismul considerat ca erezie¹³⁸. Buisson adoptă, în succesiunea lui Saint-Simon, această poziție.¹³⁹ Obiectivul său este de a face distincția între religie și catolicism. Deoarece, spune el „prin lungi secole de absolutism, Biserica a șlefuit mințile așa încât să nu mai poată înțelege nici religia fără dogmă, nici dogma fără preot, nici preotul fără papă”¹⁴⁰.

Opera republicanilor va consta, deci, nu în a distruge Franța, ci în a-i perverti fundațiile spirituale și politice și prin aceasta în a-i perverti vocația universală. Ceea ce afirmă în mod clar Buisson atunci când scrie că Franța este

---

138. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 158.

139. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 174.

140. Ferdinand Buisson, *L'instituteur et la République*, Paris, 1909, p. 9.

*națiunea credincioasă care-și continuă sub forma modernă, sub forma progresistă și socialistă în sensul larg al cuvântului, rolul secular de inițiator de idei, de profet al libertății, de soldat al lui Dumnezeu și al umanității.*¹⁴¹

Religia pe care Buisson vrea să o instituie rămâne această mistică, acest neo-creștinism ce pretinde, după modelul protestantismului, că revine la adevăratul creștinism care este o religie a „perfecționării morale”. Pentru el, religia lui Hristos introduce „divinul în om, infinitul într-o ființă finită”¹⁴². Suntem, în mod evident, aici, în prezența unui panteism ce divinizează omul; concepție care convine perfect celei despre un Mesia colectiv care urmează creația lui Dumnezeu și care prin voluntarismul său face să progreseze Istoria până la al său apogeu.

Ceea ce au înțeles toți misticii republicani din secolele XVIII și XIX, iar laiciștii contemporani nu știu, este ideea următoare, foarte bine rezumată de Vincent Peillon într-un capitol intitulat „De la Evanghelia la drepturile omului”:

religia laică conduce la a recunoaște că esența oricărei religii este morală. Este vorba de o reducere a religiosului la etică. La fel e și cu politica. Prima mișcare din gândirea lui Ferdinand Buisson este de a reduce politicul la morală. Această dublă reducere este cea care permite să se facă legătura între religie și politică. Prin aceea că sunt reduse la acest fond

---

141. Ferdinand Buisson, *Le Devoir présent de la jeunesse*, Paris, Bureaux de la Revue bleue, 1899, p. 26. Citat de Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 36.

142. Ferdinand Buisson, *Le Christianisme libéral*, Paris, Cherbuliez, 1865, p. 6.

*moral, religia și politica sunt strâns legate. Religia laică nu este apolitică... Ceea ce îi dă originalitate lui Buisson este a considera că pentru a restabili „echilibrul în societate”, trebuie nu doar o reformă economică și socială, pentru că aceasta din urmă nu s-ar putea împlini fără o revoluție a conștiințelor, a moravurilor și chiar a religiilor.*¹⁴³

Deoarece, așa cum explică istoricul și demograful Emmanuel Todd (citat în primul capitol),

unul din punctele nodale ale crizei actuale care, departe de a nu afecta decât suprafața politică a lucrurilor, atinge în realitate soclul metafizic al societății, fondul credințelor iraționale și inconștiente venite dintr-o istorie foarte îndepărtată.

Din religios recurge totul. Acesta este motivul pentru care Buisson nu apăra un raționalism exclusivist și antireligios; el scrie că „raționalismul sec, vulgar, superficial și negativ este insuficient; nu este rău sau fals, ci are un cu totul alt defect, cel de a nu fi la înălțimea morală a ortodoxiei.”¹⁴⁴

Scopul este, desigur, de la începutul Revoluției, distrugerea catolicismului dar și umplerea vidului religios provocat de această distrugere, găsirea unei religii înlocuitoare. Acesta este fondul istoriei Umanității și, pentru că nu există excepție, este și fondul istoriei Republicii franceze: întreaga miză istorică și politică este în realitate religioasă, este un război religios permanent care a debutat în 1789. Iar acest război nu s-a încheiat.

În proiectul său de instituire a acestui neo-creștinism care în-

---

143. Vincent Peillon, *op. cit.*, pp. 165, 167.

144. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 186.

cepe cu fondarea unei Biserici deschise tuturor (credincioși, atei, raționaliști, protestanți...), Ferdinand Buisson este susținut de Jules Michelet, Edgar Quinet și Victor Hugo.¹⁴⁵ Pe acesta din urmă îl anunță Buisson într-o scrisoare din 10 iulie 1869 că vrea să creeze „o vastă franc-masonerie la lumina zilei”.¹⁴⁶ Or, pentru a înțelege ce se ascunde în această formulă enigmatică, trebuie să revenim la începuturile Revoluției, după arestarea Regelui Ludovic XVI. Abatele Barruel (1741–1820), martor ocular, povestește:

De îndată ce s-a decis șederea Regelui la Templu (este vorba de Turnul Templului, o fortăreață construită de Templieri în secolul XIII și care a servit drept temniță pentru Ludovic XVI), un mare număr de franc-masoni se împrăstie în Paris și țipă peste tot, spre stupefarea generală, transfigurați de bucurie: „Regele este arestat, toți oamenii sunt acum egali și liberi! Nu mai avem vreun secret! Misterele noastre s-au împlinit! Franța întreagă nu mai este altceva decât o mare Lojă! Toți francezii sunt franc-masoni, la fel ca întreg universul, cât de curând!”¹⁴⁷

Proiectul lui Buisson este deci să stabilească un regim politic care să fie extensia franc-masoneriei, și în care religia masonică¹⁴⁸ să fie religia națională; exact asta vor face Turcii Tineri

---

145. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 178.

146. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 211.

147. Barruel, *Mémoires pour servir à l'histoire du jacobinisme*. Citat de Maurice Talmeyr, *La Franc-Maçonnerie et la Révolution française*, p. 38.

148. Există o dezbatere teologică internă franc-masoneriei: în 1854, Marele Orient a admis în Constituția sa referința la Dumnezeu și la

de îndată ce au pus mâna pe putere în Turcia (1908). În 1909 ei dotează Imperiul cu prima sa obediență masonică națională – și, în consecință, la Constantinopol (Istanbul) și în restul Imperiului, toate obediențele europene își vor găsi templele închise în 1908, printr-o tentativă de contra-revoluție conservatoare islamică care nu va fi durat decât câteva luni –, Marele Orient otoman, o versiune orientală a lojei masonice franceze a Marelui Orient din Franța, care i-a susținut de altfel pe Tinerii Turci.¹⁴⁹

Se poate vorbi deci de un „stat masonic”, în același fel în care putem afirma că Republica III franceză este un astfel de stat, fondat și condus aproape în întregime de franc-masoni, precum Jules Ferry, afiliat Marelui Orient, inițiat în loja Clementei Amiciții; la care îi putem adăuga pe Frédéric Desmons (1832–1910), ministru al cultelor reales de cinci ori Mare Maestru al Marelui Orient, Félix Pécaut (1828–1898), inspector general al instrucției publice, Jules Steeg (1836–1898), deputat de Gironda și inspector general al învățământului primar, și, desigur, Ferdinand Buisson. Pe lângă faptul că erau franc-masoni, cei patru din urmă erau pastori protestanți; cât despre Jules Ferry, acesta s-a căsătorit cu o protestantă calvinistă.¹⁵⁰

---

nemurirea sufletului. Dezbateră cu privire la Arhitectul Universului continuă între 1865 și 1877. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 179.

149. Thierry Zarcone, *Secret et sociétés secrètes en Islam – Turquie, Iran et Asie centrale, XIXe-XXe siècles*, Archè Milano, 2002, pp. 11–12, 32.

150. Informație adusă de istoricul și medievistul Claire Colombi, care cu amabilitate mi-a pus la dispoziție lucrările sale ce vor fi publicate curând într-o carte, în curs de apariție, 2017: *On se croirait au Moyen-Âge ! Retour sur cinq siècles de falsifications*, éd. Kontre Kulture.

Mistica laicității

Este cu atât mai puțin surprinzător să regăsim în miezul misticii republicane concepțiile cabalei sub diferite forme: cabala creștină, cabala lurianică, cabala sabbato-frankistă. Doarece știm că la puțin timp după apariția sa în secolul XVIII, franc-masoneria a fost influențată de cabală, așa cum explică Charles Novak, bazându-se pe o importantă documentare:

Acestei epoci (a doua jumătate a secolului XVIII) în toată Europa creștină îi corespunde o trezire ocultă, datorată, în mare parte, implantării lojelor masonice introduse de succesorii Stuarților scoțieni în Franța, și prezenței lojelor rozacru-ciene sau masonice în Germania, care îi vor face să descopere pe creștinii inițiați originile evreiești ale creștinismului, cabala și secretele inițiatice egiptene privind Binele și Răul, precum și alchimia. Aceste idei noi îi vor face pe acești inițiați să înțeleagă nedreptatea legilor (concepție sabbato-frankistă), inamice ale modernității și științei.¹⁵¹

Este de altfel interesant să îl menționăm pe Lucas Ben-Zedek alias Wolf Höning de Vienne (soțul lui Freidele Dobruchka, sora lui Junius Frey), ale cărui rude erau foarte legate de frankiști, și al cărui tată era asociatul cel mai apropiat al lui Zalman Dobruska, tatăl lui Junius Frey. Acest Lucas Ben-Zedek a fost primit ca membru al Marelui Orient la Paris în 1787 (cu doi ani înainte de Revoluție). Același personaj a făcut parte între 1785 și sfârșitul anului 1787 din rândul lojei frankiste a lui Junius Frey, Ordinul Fraților Asiatici.¹⁵²

---

151. Charles Novak, *op. cit.*, p. 103.

152. Gershom Scholem, *Du frankisme au jacobinisme*, p. 28.

Religia mesianică a Republicii, pentru a se perpetua, trebuie, ca oricare altă religie, să fie predicată poporului, viitor Mesia colectiv, în noi temple.

Școala, templu al religiei republicane

Vincent Peillon explică:

laicitatea franceză, ancorajul ei prim în școală, este efectul unei mișcări antamate în 1789, cea a căutării permanente, neîncetate, obstinate, a religiei care să poată realiza Revoluția ca promisiune politică, morală, socială, spirituală. Trebuie, pentru aceasta, o religie universală: aceasta va fi laicitatea. E nevoie, de asemenea, de un templu al său sau de o biserică a sa: școala. În fine, îi trebuie un nou cler: „husarii negri ai Republicii” (învățătorii de sub cea de-a III-a Republică).¹⁵³

Această învățătură a religiei Republicii, am văzut, a fost pusă pe hârtie de Edgar Quinet și va fi aplicată de Jules Ferry și Ferdinand Buisson sub Republica a III-a. Ei își vor împărți munca. Jules Ferry, ca Președinte al Consiliului de miniștri și ministru al instrucției publice, va goni Biserica și catolicismul din școală, așa cum preconiza Quinet; iar Ferdinand Buisson, director al Învățământului primar, se va ocupa să fie predată religia Republicii, acest deism uman mesianist predicat de Quinet.

Pornind din 1880, Jules Ferry apără legea privind Consiliul Superior al Instrucției Publice și Consiliile academice, precum și

---

153. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 48.

legea privind Libertatea învățământului superior; ceea ce vizează, ne spune Ferdinand Buisson, „să i se ia Bisericii supremația pe care o cucerise asupra statului chiar în instituțiile statului”.¹⁵⁴ Odată făcut acest lucru, este liberă calea pentru a se introduce la bază, prin intermediul învățătorilor, noua religie.

Această religie mesianistă pe care Ferdinand Buisson o va răspândi în administrație și printre învățători o vom regăsi în scrisoarea unui institutor din Pas-de-Calais în care se spune:

*Pentru moment, cred în Bine, cred în Frumos, cred într-un Ideal către care tinde umanitatea, un Ideal care dă înapoi fără încetare pe măsură ce credem că ne apropiem de el, iar Dumnezeu este, fără îndoială, această perfecțiune pe care o urmăm fără a spera să o atingem.*¹⁵⁵

Opera lui Ferdinand Buisson în cadrul Învățământului primar îi aduce un atac din partea scriitorului și omului politic Georges Valois (1878–1945), care a scris în cartea *La Religion de la laïcité* (1925):

Dar sumbrul și ipocritul fanatic ce administra învățământul primar, Ferdinand Buisson, otrăvea în secret, metodic, întreg personalul din învățământ cu acest deism uman, odată ce își îndeplinise sarcina, ne-a livrat secretul său.

Georges Valois îl citează deci pe Ferdinand Buisson care își însușește această teologie apărută de Quinet înaintea lui: „Nu

---

154. Ferdinand Buisson, „Jules Ferry”, *Nouveau Dictionnaire de pédagogie*, în Pierre Hayat, *Dictionnaire de pédagogie*, p. 121. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 138.

155. Jacques și Mona Ozouf, *La République des instituteurs*, Paris, Seuil, 1992, p. 264.

există lucruri divine care să nu fie umane. În inima omenirii rezidă divinul.”¹⁵⁶

Iar Vincent Peillon comentează:

*[Buisson] ne arată și rațiunea pentru care laicitatea are nevoie de a trece drept religie. Rațiunea este, în definitiv, politică. Ceea ce nu trebuie să ne uimească de vreme ce religiosul determină toate celelalte ordine, ceea ce Buisson, discipol al lui Quinet, înțelesese bine. Pentru a întemeia o „dominație temporală” a fost înălțat „deismul uman” la rangul de „religie oficială a statului”. Religia lui Buisson este mai întâi o religie democratică. Sumbrul și ipocritul fanatic (Buisson) s-a folosit mereu de masca religiei pentru a seduce masele, pentru a le convinge să aleagă democrația pe care nu ar fi ales-o niciodată dacă nu ar fi fost astfel abuzate.*¹⁵⁷

Este cu totul remarcabil să constatăm cu ce cinism Vincent Peillon, acest filosof și om politic, se mulțumește până astăzi cu înșelătoria ale cărei victime au fost „masele”, pe care o falsă religie le-a făcut să accepte proiectul utopic inaccesibil care este democrația.

Vincent Peillon, ultimul apostol cabalist al Republicii

Vincent Peillon nu este doar un cercetător și un filosof, el este

---

156. Georges Valois, *La Religion de la laïcité. L'enseignement de la morale à l'école laïque*, Paris, Librairie de l'Action française, 1925, p. 62.

Citat de Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 196.

157. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 196.

mai întâi un ideolog și un om politic angajat, care realizează ideea și acțiunea. El este în comuniune ideologică cu această istorie religioasă a Revoluției. Prin asta, este moștenitorul lui Quinet, al lui Buisson și al celor care i-au precedat.

Perfect conștient că Revoluția este un proces religios de natură mesianică al cărui sfârșit coincide cu venirea timpurilor mesianice, și că, fără o regenerare religioasă pentru a o susține, Republica se va prăbuși, Vincent Peillon continuă opera predecesorilor săi republicani. Astfel, el scrie cu intonații mistice pure:

Revoluția franceză este irupția în timp a ceva ce nu aparține timpului, este un început absolut, este prezența și încarnarea unui sens.

Reluând tematica expierii iluministului cabalist Saint-Martin, Peillon explică faptul că Revoluția este

o regenerare și o expiere a poporului francez. 1789, an fără seamăn, este anul generării, printr-un brusc salt în istorie, a unui om nou. Revoluția este un eveniment metaistoric, adică un eveniment religios. Revoluția implică uitarea totală a ceea ce precede Revoluția. Și deci școala are un rol fundamental, deoarece școala trebuie să îl despoaie pe copil de toate legăturile sale pre-republicane pentru a-l înălța până la a deveni cetățean. Și este cu adevărat o nouă naștere, o transsubstanțiere pe care o operează în școală și prin școală această nouă biserică cu noul său cler, cu noua sa liturghie, cu noile sale Table ale legii.¹⁵⁸

Aici, Vincent Peillon l-a parafrazat, fără îndoială, pe Gershom Scholem atunci când explica:

---

158. Vincent Peillon, *La Révolution française n'est pas terminée*, Seuil, 2008.

Ideea că mântuirea ar fi rezultatul unei dezvoltări imanente a istoriei este o idee modernă, născută din filosofia Luminilor: am văzut născându-se în această epocă în Occident, într-adevăr, o astfel de interpretare inedită că mesianismul și-ar păstra puterea activă în vremea noastră sub forma secularizată a credinței în progres. Dar mântuirea este mai degrabă ivirea unei transcendențe mai presus de istorie, o intervenție care face să se evapore și să se prăbușească istoria, proiecția unui jet de lumină ce pleacă de la o sursă externă a istoriei...

Și mai departe el adaugă ceea ce confirmă în ansamblu spuselor noastre, și anume influența cabalei și a mesianismului evreu în gândirea și religia republicană:

Această încercare de uniune a ideilor Revoluției franceze și a ideilor mesianice a avut un succes extraordinar. Am pierdut din vedere în general atracția pe care o exercita ea asupra minților dar și ceea ce avea insolit, la origine, acest proiect ce viza să identifice cele două curente de idei și să interpreteze mesianismul din cărțile profetice și din tradiția evreiască după idealul filosofiei noi din secolul XVIII. Această interpretare, care a devenit atât de curentă în literatură, se leagă de un curent care omite aspectul sinistru și catastrofic pe care mesianismul îl evocă de obicei prin chiar numele său. Ea vede doar evoluția, adică înaintarea către situații întotdeauna înfinit mai perfecte. Poate că aceasta cunoaște scurte reculuri, pași înapoi, dar ea consideră mereu că mântuirea va veni ca urmare a unei pregătiri și a unei evoluții, nu sub efectul evenimentelor catastrofice. Asupra acestui aspect, prea de multe ori uitat, vrem să insistăm.

*Vom fi stupefiați să constatăm că rădăcinile acestei idei trebuie să fie căutate exact în Cabala. Nu găsim, de altfel, nicio urmă de-a lor în datele vechi ale tradiției noastre.*¹⁵⁹

De asemenea, Vincent Peillon, actor al acestei mântuiri prin progresul republican, în calitate de ministru al Educației naționale (2012–2014), afirma că:

*scopul moralei laice este de a permite fiecărui elev să se emancipeze, deoarece punctul de plecare al laicității este respectul absolut față de libertatea de conștiință. Pentru a da libertatea de alegere, trebuie să fim capabili să smulgem elevul din toate determinismele, familial, etnic, social, intelectual, pentru ca apoi să facă propria alegere.*¹⁶⁰

Obiectivul lui Vincent Peillon este de a împiedica Republica, acest edificiu fabricat piesă cu piesă, să se prăbușească. Și el afirmă acest lucru în mod public la templul Marelui Orient din Franța. Ziarul *Le Figaro* relatează apropo de Peillon:

„Vrem să refondăm școala Republicii. Și vrem să refondăm Republica prin școală!”...„În această seară de 16 noiembrie (2012), în picioare în spatele pupitrului vorbitorului, în marele templu Groussier al Marelui Orient din Franța... Vincent Peillon, ministrul Educației naționale, știe că asistența, formată în primul rând din franc-masoni, este deja cucerită... El pledează timp de vreo treizeci de minute pentru revenirea unei puteri spirituale republicane – cea a cunoașterii și a unei anume „morale laice” – ai cărei învățători

---

159. Gershom Scholem, *Le messianisme juif*, Calmann-Lévy, 1992, pp. 14, 33.

160. Vincent Peillon, „Journal du Dimanche”, 2 septembrie 2012.

ar fi mesagerii [precum Husarii celei de-a II-a Republici]... Peillon împărtășește valorile noastre, este un mason fără șorț, se bucura unul din invitații din acea seară.”¹⁶¹

Am arătat pe parcursul acestei lucrări originea acestor valori comune. Iar pentru a înțelege această pasiune a lui Vincent Peillon pentru religia republicană la care totuși pare să nu adere personal, trebuie să ne aplecăm asupra originilor sale familiale și religioase deoarece absolut nimic nu este rodul hazardului.

Vincent Peillon este fiul lui Gilles Peillon, un bancher comunist, care a fost director general al primei bănci sovietice din afara URSS, Banca Comercială pentru Europa de Nord – Eurobank, și apoi director al băncii franco-algeriene Union méditerranéenne de Banque. Mama sa, Françoise Blum, este o evreică alsaciană. A fost directoare a Institutului Național al Sănătății și Cercetării Medicale; este de altfel nepoata rabinului Félix Blum (1847–1925).

Vincent Peillon, care predică distrugerea tuturor (aproape) ortodoxiilor rămâne totuși atașat de iudaismul ortodox. Așa cum relatează ziarul izraelian *Haaretz*, Vincent Peillon a celebrat în 2009 Bar Mitsvah pentru fiul său Elie – celălalt fiu al său se numește Izaak – într-o sinagogă din Place des Vosges la Paris¹⁶². Pentru această ocazie, Vincent Peillon urcase Torah (faptul de a recita din Torah) și purta filacterii¹⁶³ (cutii ce cuprind pasaje din Vechiul Testament).

---

161. *Le Figaro*, 7 decembrie 2012.

162. *Haaretz*, 16 decembrie 2016.

163. *Temps et Contretemps*, „Les juifs de François Hollande”, 5 mai 2012.

Pe vremea când era încă ministru al Educației Naționale (2012–2014), fiica sa Salomé a fost numită pe un post la ambasada Franței în Israel. Acest fapt a fost dezvăluit de deputatul UMP Daniel Fasquelle cu ocazia unei sesiuni de întrebări în Adunarea Națională; deputatul arăta:

*Numirea ficei ministrului Educației pe un post prestigios de atașat cultural la ambasada Franței în Israel, asupra căreia în mod legitim ne putem pune întrebări.*¹⁶⁴

Nu putem înțelege acest comportament „ipocrit”, ceea ce în engleză se cheamă *double standard*, decât punându-l în perspectiva ideologico-istorică a frankismului și asimilaționismului.

Mișcarea evreiască asimilaționistă născută în 1780, numită *Haskala* (Luminile evreiești), dar și *Aufklärung*, a fost inițiată de către un evreu german de la Berlin, Moses Mendelssohn (1729–1786). Această mișcare avea o legătură de rudenie directă cu frankismul: Moses Mendelssohn era un apropiat al lojei frankiste a lui Junius Frey, Ordinul Fraților Sfântului Ioan.¹⁶⁵

Frankistul Junius Frey a făcut de altfel elogiul lui Moses Mendelssohn într-un poem adresat „credincioșilor Muzei sacre”¹⁶⁶; Muza sacră în chestiune este numită „Siona” (cu referire la Sion). Frey era deja convertit la catolicism atunci când a scris acest poem care dezvăluie atașamentul său indestructibil față de iudaism. Poemul începe astfel:

„Mendelssohn, Inițiatul, cunoscătorul pădurii sacre a lui

---

164. *Le monde juif*, „Polémique autour de la nomination de la fille de Vincent Peillon”, 30 ianuarie 2014.

165. Charles Novak, *op. cit.*, p. 132.

166. Gershom Scholem, *Du frankisme au jacobinisme*, p. 23.

Socrate...”

Și se termină prin aceste versuri cu totul evocatoare în ce privește „sinceritatea” „creștinului” Junius Frey:

Către mormântul Strămoșilor

Merge însoțit de a sa harpă

Cu pudoare se alătură corului de cântăreți

„Să mi se usuce dreapta, dacă te uit, o, Ierusalime!”¹⁶⁷

Gershom Scholem a prezentat bine această joncțiune între frankism și asimilaționismul lui Mendelssohn:

Teoriile nihiliste (ale frankismului) se prezentau sub un aspect mult mai restrâns, și foarte curând s-a realizat o joncțiune strânsă, chiar un amalgam între ideile privind emanciparea evreiască (Aufklärung) venite de la Berlin (mișcarea inițiată de Moses Mendelssohn) și cea privind metamorfoza frankistă a Cabalei eretice. Această joncțiune a cărei probă o găsim în unele manuscrise frankiste din Boemia și Moravia păstrate încă în limba iudeo-germană, aparține totuși generației Revoluției franceze... Frankismul poate la urma urmelor, să fie definit ca o încercare prematură de a integra iudaismul într-o formă de viață europeană secularizată, renunțând la conținutul său specific, dar fără a renunța la vocația sa, deși a trebuit să mai rămână ceva din el.¹⁶⁸

Și care este vocația iudaismului la care frankismul nu renunță? Îl vom lăsa pe Scholem să răspundă:

Este vorba [în doctrina frankistă] despre aur, despre visul

---

167. Gershom Scholem, *op. cit.*, p. 24.

168. Gershom Scholem, *Aux origines religieuses du judaïsme laïque*, pp. 240, 246.

*de dominație a Isarelului care se va ridica la înălțimea și la bogăția (notă de-a lui Scholem: aluzie la dominația universală), chiar dacă ar fi aceasta cu prețul separării de Israel și de obiceiurile sale.*¹⁶⁹

Asimilaționismul frankist, trebuie să reamintim, avea ca obiect asimilarea în aparență a evreilor din Europa, cu scopul de a conduce către distrugerea Edom (numele dat Europei creștine), așa cum explică Scholem:

*Pe de o parte Jacob Frank cere să se adopte în mod real și cu sinceritate practicile non-evreilor, a căror respectare este calea către eliberarea ce va avea loc după revoluția finală; pe de altă parte, chiar această respectare trebuie să servească drept paravan pentru abolirea secretă și distrugerea clandestină a instituțiilor și a moralei pe care le pune în practică.*¹⁷⁰

Contrar ideii răspândite, frankiștii nu formează un bloc de falși convertiți la catolicism. Unii din ei nu se convertesc și se asimilează în aparență fără a-și abandona iudaismul, ceea ce spune Mendelssohn. Așa cum explică Charles Novak,

*frankiștii din Boemia-Moravia sau Austria care vin din familii înstărite nu se convertesc la creștinism, în vreme ce frankiștii polonezi proveniți din săracele Shtels sau din orașele se convertesc și cunosc ascensiuni sociale fulgurante. Primii vor pregăti terenul pentru iudaismul reformat, iar ceilalți pentru un conservatorism cu tentă de reformă, dar ambii rămân constant în paralelă.*¹⁷¹

---

169. Gershom Scholem, *op. cit.*, p. 219.

170. Gershom Scholem, *op. cit.*, p. 218.

171. Charles Novak, *op. cit.* pp. 86–87.

Acest dublu fond este cel care explică interesul și entuziasmul pe care îl poartă Vincent Peillon față de această istorie religioasă a Republicii, care este marcată de amprenta cabalei și la care vrea să își aducă contribuția:

Există în laicitatea concepută astfel, revendicată, formulată și instituită, o împlinire a întregii tradiții, în acest sens precis și asumat că această laicitate pretinde să scoată ce e mai religios din toate religiile particulare, veritabilul lor nucleu. Iată de ce gândirea lui Ferdinand Buisson, alimentându-se la atâtea surse, angajându-se în atâtea direcții, nu face mereu decât să regăsească aceleași gândiri. Această gândire religioasă laică este o erezie care se formulează în miezul gândirii creștine și evreiești, care trece prin protestantism și iluminism, care se hrănește din romantismul filosofilor umanitari precum Luminile secolului XVIII și nu ezită să se prezinte, în mod încă paradoxal provocator, ca „o vastă franc-masonerie la lumina zilei”. Laicitatea astfel concepută, laicitate spirituală sau religioasă, rămâne azi o erezie în inima Republicii oficiale și reci... Astfel că, fundamental, admirabila erezie protestantă conduce, precum cabala sau iluminismul, la a considera că acțiunea lui Dumnezeu cere să fie continuată prin acțiunea omului, că însăși creatura este creatoare, că revelația este în fața noastră, că ne găsim în fața unei antropologii republicane care se fondează pe o dispoziție onto-teologico-politică specifică.

Considerată în toate fațetele sale, laicitatea nu este o neutralitate confesională sau un juridism, nici vreo simplă toleranță, ci este o afirmație religioasă, filosofică, politică de o

*mare coerență și de o mare forță, dar și de o mare precizie.*¹⁷²

Ca atare ea are drept vocație să excludă tot ce ar putea să o contrazică, fiind astfel, prin statutul său religios și dogmatic, expresia unei noi intoleranțe.

Separarea Bisericilor de stat

Laicitatea este adeseori asimilată, greșit, legii din 1905 privind separarea Bisericilor de stat. Această lege, care urmează acțiunii lui Jules Ferry ce consta în a alunga Biserica din școală, este un atac direct împotriva catolicismului, deoarece, așa cum a explicat Emmanuel Todd, în unele regiuni, catolicismul, de parte de a slăbi, s-a consolidat practic de-a lungul secolului XIX. Puterea sa regăsită i-a speriat și i-a condus pe oamenii Republicii să realizeze în 1905 separarea Bisericilor de stat.¹⁷³

Concret, legea din 1905 avea ca scop să alunge Biserica catolică în afara țării, slăbind-o, exact prin măsuri de ordin financiar (articolul 2) și în special prin confiscarea bunurilor sale.

Dacă unii își imaginează azi, cu naivitate, că laicitatea – pentru care legea din 1905 este una dintre arme – este încarnarea, materializarea juridică a unei neutralități religioase, aceasta se întâmplă pentru că nu este cunoscută azi istoria ei și pentru că este ignorat faptul că principalul artizan al legii din 1905, Ferdinand Buisson, apăra chiar el o religie ocultă chemată să înlocuiască catolicismul. Nu există, într-adevăr, în opera intelectuală și poli-

---

172. Vincent Peillon, *Une religion pour la République*, op. cit., pp. 259–261

173. Emmanuel Todd, *Après la démocratie*, Gallimard, 2008, p. 23.

tică a lui Buisson (și a predecesorilor săi) nimic neutru, întreaga sa operă fiind religioasă prin esență și prin destinație. De altfel, Jean Jaurès, el însuși un mare laic în fața Veșniciei, afirmase că *doar neantul este neutru*.¹⁷⁴

Jules Ferry, într-un mod mai cinic, spune: „Am promis neutralitatea religioasă, nu am promis neutralitatea filosofică, nici neutralitatea politică”.¹⁷⁵

Așa cum afirmă Vincent Peillon,

*în fața pozitivului, e nevoie de pozitiv. Laicitatea este pozitiv, nu este neutru! Republica laică nu este neutră. Ea este ofensivă, cuceritoare. Este cu atât mai mult așa, cu cât se situează într-un câmp istoric și politic în care știe că are dușmani, că e contestată și fragilă, că revenirile în urmă sunt mereu posibile, că neutralitatea nu există și că este deci imposibilă.*¹⁷⁶

---

174. Citat de Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 193.

175. Jules Ferry, *Discours et opinions, 1893–98*, rééd. Hachette 2013, t. 4, p. 353, citat în Jean-Marie Mayeur, *La Question laïque, XIX-XXe siècle*, p. 58. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 193.

176. Vincent Peillon, *op. cit.*, p. 194.

Concluzie

Studierea în durată lungă a istoriei revoluționare și republicane dezvăluie o instabilitate cronică.

În mai puțin de două secole, s-au întâmplat Revoluția de la 1789, Imperiul, Restaurația, Revoluția de la 1830, Republica a II-a, Imperiul al Doilea, Republica a III-a, apoi a IV-a și a V-a, și o a VI-a la care visează azi atât de mult republicanii. E ca o bâlbâială a Revoluției care tot nu vine, contrar aparenței lor – datorate viziunii de *trompe-l'œil* pe care o avem la scală umană –, să se impună în Istoria Franței.

Problema nu este instituțională, este religioasă, are de-a face, în mod ontologic, cu esența Revoluției, deoarece francezii care au integrat, de-a lungul secolelor, din punct de vedere antropologic fără dificultate catolicismul ca religie națională nu au admis, dimpotrivă, niciodată, această religie republicană cu caracter ocult. Cum să accepte o religie când îi ignoră chiar existența?

Ceea ce explică extrema febrilitate a gardienilor Templului laicității care înmulțesc reformele și completările ce întăresc legea din 1905. Această nevoie aproape bolnăvicioasă de a impune o religie, care în cel mai bun caz, pozitiv sau negativ, nu e percepută decât ca anticlericalism, traduce o teamă reală, cea față de prăbușirea definitivă a religiei laice și odată cu ea a Republicii.

Dacă republicanii insistă asupra acestui nou „adevăr din toate timpurile” conform căruia trebuie să facem distincția între politic și religios, ei o fac pentru a-și împiedica adversarii să fie lucizi și eficienți în ce privește critica lor față de Revoluție și Republică. Distincția dintre politic și religios este o capcană în care, am văzut, nu cad republicanii, ci în care adversarii lor, foarte minoritari și inconsecvenți, se aruncă cu capul înainte.

Istoria demonstrează că Republica este un fel de organ străin respins la intervale regulate de către Franța; grefa nu a prins niciodată și nu prinde nici azi. Soluția nu se află deci în vreo „regenerare” oarecare a Revoluției sau în vreo „expiere” cabalistică și iluministă, ci în refondarea instituțiilor familiare istoriei țării. Ceea ce Revoluționarii au desfăcut începând cu 1789 trebuie acum să se construiască din nou.

Această restabilire, dacă trebuie să aibă loc, va trece, într-un fel sau altul, prin căderea finală a Republicii mesianice, după modelul Uniunii Sovietice care s-a prăbușit exact pentru că popoarele și conducătorii ce trăiau sub imperiul „religiei comuniste” nu mai credeau în ea. Totul ne îndeamnă să credem că acesta e destinul ce așteaptă Republica la următoarea cotitură a Istoriei.

Bibliografie sumară

- Bainville, Jacques, *Histoire de France*, 1924.
- Frey, Junius, *Philosophie sociale dédiée au peuple français*, 1793.
- Hindi, Youssef, *Les mythes fondateurs du Choc des civilisations*, Sigest, 2016.
- Occident et Islam – Vol. I: Sources et genèse messianiques du sionisme. De l'Europe médiévale au Choc des civilisations*, Sigest, 2015.
- Le Bon, Gustave, *Psychologie des foules*, 1895, Presses Universitaires de France, 1963.
- Lowy, Michaël, *Messianisme juif et utopies libertaires en Europe centrale*, „Archives de sciences sociales des religions”, N. 51/1, Persée, 1981.
- Novak, Charles, *Jacob Frank, le faux messie*, 2012, L'Harmattan
- Peillon, Vincent, *Une religion pour la République*, 2010, Seuil.
- Pirenne, Henri, *Mahomet et Charlemagne*, 1970, Presses Universitaires de France.
- Scholem, Gershom, *Aux origines religieuses du judaïsme laïque, de la mystique aux Lumières*, Calmann-Levy, 2000.
- Du frankisme au jacobinisme*, Gallimard, Seuil, 1981.
- La kabbale, une introduction, thème et biographies*, Gallimard, 2003.

Le messianisme juif, Calmann-Lévy, 1992.

Talmeyr, Maurice, *La Franc-Maçonnerie et la Révolution française*, 1904, Kontre Kulture, 2012.

Todd, Emmanuel, *Après la démocratie*, Gallimard, 2008.

Wirszubski, Chaïm, *Pic de la Mirandole et la cabale suivi de Gershom, Scholem, Considérations sur l'histoire des débuts de la cabale chrétienne*, Paris-Tel Aviv, Editions de l'éclat, 2007.

Zarcone, Thierry, *Secret et sociétés secrètes en Islam – Turquie, Iran et Asie centrale, XIXe-XXe siècles*, Archè Milano, 2002.

Cuprins

Demistificarea religiei republicane ca act de demascare a Sistemului (Prefață)	7
Prolog	13
Preambul.....	29
CAPITOLUL I	33
Fundatiile religioase ale Europei și ale Franței.....	33
Iar Creștinismul va salva Roma	33
Nașterea Franței	36
Rolul universalist al Franței pervertite: de la catolicism la Iluminism.....	39
CAPITOLUL II	45
Revoluția de la 1789, un proiect religios.....	45
Nevoia de religie	45
De la franc-masonerie la iacobinism.....	47
De la cabala Revoluției trecând prin frankism și iacobinism	52
Cabala modernă.....	53
Cabala frankistă: cadru istoric și ideologic.....	55
Junius Frey, un cabalist frankist în Clubul Iacobinilor ...	60
Cabala și Revoluția.....	70

CAPITOLUL III.....	83
Secolul XIX mistic	83
Mistica socialismului.....	84
Mistica republicană.....	92
CAPITOLUL IV.....	103
Laicitatea. O religie în inima Republicii	103
Ferdinand Buisson și desăvârșirea religiei republicane...	104
Școala, templu al religiei republicane.....	110
Vincent Peillon, ultimul apostol cabalist al Republicii ..	112
Separarea Bisericilor de stat	121
Concluzie	123
Bibliografie sumară.....	125